

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní umělecká škola, Mohelnice

Učení s radostí – radost z učení

OBSAH

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ.....	1
PROGRAM	1
OBSAH.....	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	10
5.1. HUDEBNÍ OBOR	10
5.1.1. Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba	11
5.1.1.1. Studijní zaměření – HRA NA KLAVÍR	11
5.1.1.2. Studijní zaměření – HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE	16
5.1.1.3. Studijní zaměření – HRA NA HOUSLE	21
5.1.1.4. Studijní zaměření – HRA NA ZOBICOVOU FLÉTNU.....	29
5.1.1.5. Studijní zaměření – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU	35
5.1.1.6. Studijní zaměření – HRA NA KLARINET	40
5.1.1.7. Studijní zaměření – HRA NA SAXOFON	46
5.1.1.8. Studijní zaměření – HRA NA LESNÍ ROH	51
5.1.1.9. Studijní zaměření – HRA NA KYTARU	55
5.1.1.10. Studijní zaměření – HRA NA BICÍ NÁSTROJE.....	61

5.1.1.11. Studijní zaměření – SÓLOVÝ ZPĚV.....	66
5.1.1.12. Studijní zaměření – SBOROVÝ ZPĚV	72
5.1.1.13. Studijní zaměření – HRA NA BASKYTARU.....	76
5.1.1.14. Studijní zaměření – HRA NA AKORDEON	81
5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.....	86
5.2. VÝTVARNÝ OBOR.....	90
5.3. TANEČNÍ OBOR.....	97
5.4. LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR	105
6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	112
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	113
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	114

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- **Název ŠVP:** Školní vzdělávací program ZUŠ Mohelnice
 - **Motivační název ŠVP:** Učení s radostí – radost z učení
 - **Předkladatel:**
 - Název školy: Základní umělecká škola, Mohelnice
 - Adresa školy: Náměstí Svobody 15, 789 85 Mohelnice
 - IČO: 00851451
 - IZO: 102692335
 - Jméno a příjmení ředitele: Jana Filipková
 - Kontakty:
 - telefon: 583 430 179, 583 430 694
 - mobil: 736 782 850
 - e-mail: zus.mohelnice@spk.cz
 - web: www.zusmohelnice.cz
 - **Zřizovatel:**
 - Název: Olomoucký kraj
 - Adresa: Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
 - Kontakty:
 - telefon: 585 508 111
 - e-mail: posta@kr-olomoucky.cz
 - web: http://www.kr-olomoucky.cz
 - **Platnost dokumentu od:** 1. září 2012
- Č. j. 136/2012

Datum: 23. 8. 2012

Podpis ředitele

Datum aktualizace k: 1.

9. 2015

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Posláním školy je realizace výchovně-vzdělávacího procesu v oblasti umění na základě vzdělávání žáků v praktickém provádění umění, příprava nadaných žáků ke studiu na středních a vysokých školách uměleckého zaměření a ke studiu na konzervatořích, dále pak předávání historických kulturních hodnot a rozvíjení estetického citění a vztahu ke krásnu a celkově k umění.

2.1. Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Mohelnice poskytuje vzdělávání pro děti v těchto oborech:

- hudebním
- tanečním
- výtvarném
- literárně-dramatickém

Cílová kapacita školy je 645 žáků. Kromě hlavního pracoviště v Mohelnici probíhá výuka také v detašované třídě v Rohli.

2.2. Historie a současnost

Umělecké vzdělávání má v Mohelnici dlouhou historii. Státní umělecká instituce vznikla v roce 1951, která fungovala pod správou Hudební školy v Zábřehu na Moravě. Postupně měla škola všechny umělecké obory a od roku 1976 je samostatná. V dnešní době má ZUŠ Mohelnice v městě pevné postavení v uměleckém vzdělávání, kde hraje jednoznačně hlavní roli.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složen z dostatku aprobovaných a zkušených učitelů, které doplňují mladí začínající učitelé. Tak vzniká prostředí pro výměnu informací, rad a zkušeností, které jsou základem pro zdravý růst každého kolektivu. Ve vzdělávacím procesu realizovaným pedagogy naší školy je patrný vyvážený poměr mezi tradičními a moderními metodami, v určitých oblastech výuky se čerpá z prověřených kvalitních tradic metodických postupů, v jiných oblastech vzhledem k využití moderních technologií (ICT, moderní elektronické hudební nástroje, hudebně-zvuková technika) je patrný nástup a užití moderních metod vzdělávacího a výchovného procesu. Učitelé navštěvují metodické semináře a postupně implementují nově získané poznatky do tradičních metod a forem práce.

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola má velmi dobré vztahy s institucemi města, ale i s dalšími školami regionu (ZŠ, ZUŠ), s kterými spolupracuje. Snaží se o vytváření podmínek pro rozvíjení kvality výchovy a vzdělávání žáků vzájemným vstřícným a konstruktivním dialogem mezi vedením školy, samotnými pedagogy na straně jedné a žáky a jejich rodiči na straně druhé. Získané podněty škola analyzuje pro další zlepšení celkového stavu. Soubory i jednotlivci úspěšně reprezentují nejen naši školu, ale i město Mohelnici a její region na soutěžích, přehlídkách a festivalech a výměnných pobytech doma i v zahraničí.

2.5. Vybavení školy a její podmínky

Renesanční školní budova zrekonstruovaná pro ZUŠ v roce 1988 je důstojným místem pro umělecké vzdělávání. Její postavení v centru města je strategické – je poblíž všech základních i středních škol

a autobusového nádraží. Dostupnost je velmi dobrá. Škola má nově vybudovanou odpočinkovou zónu pro rodiče i žáky ve dvoře. Škola disponuje vlastním koncertním sálem s kapacitou cca 80 – 100 lidí, vhodným k provádění třídních a školních vystoupení, hudebních koncertů, popř. kurzů, seminářů. Sál je využíván i pro mimoškolní aktivity: koncerty pořádané KPH, pronájmy k besedám a přednáškám. Významnější vystoupení, koncerty a akce školy probíhají v sále Městského kulturního střediska, které se nachází v těsné blízkosti naší školy.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Smysl a úloha školy - výchovně vzdělávací aspekt:

- rozvíjet a kultivovat osobnost žáků po umělecké stránce
- vychovávat, vzdělávat a systematicky umělecky kultivovat žáky, pěstovat v nich pracovní návyky a morální vlastnosti, které budou pomáhat spoluutvářet jejich hodnotovou orientaci v životě
- vytvářet podmínky pro zkvalitnění vzdělávacího a výchovného procesu
- učit žáky porozumět uměleckému dílu a rozvíjet schopnost rozlišovat jeho hodnotu
- utvářet a rozvíjet dovedností a znalostí našich žáků, kultivovat a profilovat jejich osobnost v uměleckých oborech, motivovat je k celoživotnímu vzdělávání a směřovat je k uplatnění v jejich dalším profesním životě
- vzbudit zájem žáků o hudební umění na všech profesních úrovních vzhledem ke skutečným možnostem a schopnostem
- připravovat k možnosti studia na středních a vysokých školách uměleckého typu
- respektovat individualitu každého žáka, rozvíjet jeho sebedůvěru, sebekontrolu, kritické sebehodnocení, vytrvalost a ctížádost

ZUŠ Mohelnice jako reprezentant uměleckého dění Mohelnicka:

- prezentace ZUŠ Mohelnice jako jednoho z významných činitelů působících v umělecké a společenské sféře dění a při vytváření kulturního prostředí města Mohelnice a jejího regionu
- posilovat trvalé úsilí školy v prohlubování tradice školy a udržování vysokého standardu a prestiže školy

Tradice a nové trendy a metody ve vzdělávacím procesu:

- škola navazuje na své tradice v klasických formách vyučování, ale současně zavádí moderní prvky v nových předmětech v souladu s možným nástrojovým a přístrojovým vybavením
- úsilí o navození optimálního a vyváženého stavu v použití osvědčených tradičních metod, způsobů či prostředků a zavádění nových trendů a moderních technologických prvků ve vyučovacím a výchovném procesu v závislosti na objektivních podmínkách školy

Kvalitativní úroveň školy:

- směřovat k zajištění kvalitního pedagogického sboru
- vytvářet pro žáky školu esteticky přitažlivou
- upevňovat vzájemnou komunikaci mezi pedagogy
- rozvíjet a podporovat mezioborovou spolupráci
- vytvoření podmínek pro přípravu a následnou realizaci nových předmětů (např. multižánrového předmětu Muzikál)

Prezentace a image školy:

- věnovat pozornost prezentaci školy prostřednictvím veřejných produkcí
- dbát o informativní úroveň webových stránek a o celkovou propagaci školy

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1. Společně uplatňované postupy na úrovni školy nebo uměleckého oboru pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Klíčová kompetence označuje souhrn vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro umělecký rozvoj žáka. Na základě klíčových kompetencí jsou formulovány výchovné a vzdělávací strategie, které definují postup k vytváření a rozvíjení těchto kompetencí.

4.1.1. Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

Učitel:

- působí na žáka přiměřenými prostředky odpovídajícími úrovni jeho vnímání a fyzické vyspělosti
- hovoří se žákem o významu dovedností a napomáhá žákovi pronikání k podstatě uměleckého oboru
- názorně seznamuje žáka s možnostmi zvládnutí různých technických a výrazových prostředků a prvků
- seznamuje žáka se základními ukázkami uměleckých děl daného studijního oboru, doporučuje vhodnou literaturu a poskytuje informační přehled o kulturních akcích
- rozšiřuje žákovi přehled o širším spektru uměleckých žánrů s ohledem na žákův zájem a profilaci

4.1.2. Strategie pro kompetence osobnostně sociální

Učitel:

- vede žáka optimální cestou k pochopení předností individuální a společně sdílené umělecké činnosti
- je objektivní ke všem žákům
- respektuje žáka a přistupuje k němu s ohledem na jedinečnost jeho osobnosti
- zapojuje žáka do společných uměleckých aktivit a vede ho k odpovědnosti za kolektivní práci a její výsledek
- komunikuje s rodiči žáka především za účelem dosažení lepších studijních výsledků

4.1.3. Strategie pro kompetence kulturní

Učitel:

- svým příkladem ovlivňuje orientaci žáka v jím studovaném uměleckém oboru
- informuje svého žáka o možnostech dalšího uměleckého vzdělávání a růstu
- připravuje příležitosti k prezentaci výsledků uměleckého vzdělávání žáka
- podněcuje žáka k diskusi o kultuře a umění a podporuje žáka v hledání vlastního úsudku

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1. HUDEBNÍ OBOR

Hudební obor je největším oddělením na naší škole. Hlavním úkolem hudebního oboru je podchytit a rozvíjet hudební nadání dětí. Poskytovat jim odborné hudební znalosti a dovednosti, jako základ pro amatérské muzicírování a citlivé vnímání hudby. Ty nejtalentovanější žáky připravit ke studiu na konzervatořích. Velkou roli připisuje škola souborové hře různých žánrů, kde se žáci učí spolupracovat s ostatními spolužáky – muzikanty, a také improvizovat. Během školního roku žáci vystupují na koncertech pořádaných školou, účastní se soutěží a přehlídek ZUŠ, a jiných kulturních a společenských akcí.

Výuka probíhá ve třídách určených individuálním hodinám, ve třídách určených ke kolektivní výuce, které jsou vybaveny kvalitními hudebními nástroji a také moderní technikou sloužící jako efektivní didaktické pomůcky. Kvalitní výuku zajišťují pedagogové s odborným vzděláním, kteří jsou činní nejen pedagogicky, ale i vědecky na jiných institucích, umělecky aktivní v různých uskupeních rozmanitých žánrů.

Žáci hudebního oboru se na naší škole mohou vzdělávat ve vzdělávací oblasti **Hudební interpretace a tvorba** v těchto **vzdělávacích zaměřeních** a konkrétních **studijních zaměřeních**:

Hra na klávesové nástroje – Hra na klavír, Hra na elektronické klávesové nástroje

Hra na smyčcové nástroje – Hra na housle

**Hra na dechové nástroje – Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet,
Hra na saxofon, Hra na lesní roh, Hra na akordeon**

Hra na strunné nástroje – Hra na kytaru

Hra na bicí nástroje – Hra na bicí nástroje

Sólový zpěv – Sólový zpěv

Sborový zpěv – Sborový zpěv

Nedílnou součástí vzdělávání v hudebním oboru je oblast **Recepce a reflexe hudby** realizovaná výukou kolektivního předmětu **Hudební nauka**.

5.1.1. Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba

5.1.1.1. Studijní zaměření – HRA NA KLAVÍR

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Předchůdcem dnešního klavíru byl zejména clavichord a cembalo. První klavír byl sestaven italským nástrojářem B. Cristofori v roce 1708. Od té doby se stále zdokonaluje a uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem ostatním hudebním nástrojům a zpěvu. Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů. Žák má možnost seznámit se s různými druhy a žánry hudby, přičemž postupně vnímá všechny složky hudby – melodii, harmonii, rytmus, tempo, dynamiku a barvu.

5.1.1.1.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na klavír	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.1.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA KLAVÍR

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na klavír. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- zahraje čtyřručně s učitelem drobnou skladbu
- předvede hru podle sluchu
- rozezná melodii stoupající a klesající
- orientuje se v základních rytmických hodnotách not
- zahraje staccato a legato
- vyhledá tóny na klaviatuře na základě notového zápisu v jednočárkované oktávě

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.1.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Čtyřruční a komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.1.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně**HRA NA KLAVÍR****Charakteristika:**

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s klavírní interpretací, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících. Od 6. ročníku I. stupně žák navštěvuje hodiny čtyřruční a komorní hry, jejichž náplní je rozvíjení kolektivní souhry ve dvou- nebo vícečlenných skupinách.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- zahraje vybrané skladby v pětiprstové poloze i v jejím rozšíření
- dodrží základní pianistické návyky – správné sezení u klavíru, přirozené postavení rukou na klaviatuře, práce s vahou paží, uvolnění těla při hře, obouruční hra
- rozezná různé artikulační prostředky hry (legato, staccato, non legato)
- rozezná a realizuje rytmickou složku v zadaných skladbách

2. ročník

Žák:

- odvodí a zahraje tóny z notového zápisu v houslovém klíči
- rozezná a na elementární úrovni realizuje základní výrazové a dynamické značení v notovém zápise
- zahraje durové stupnice a akordy vzestupným i sestupným směrem
- předvede hru vybraných skladeb z paměti

3. ročník

Žák:

- pojmenuje názvy a určí polohy oktáv i tónů na klaviatuře
- odvodí a zahraje tóny z notového zápisu v houslovém i v basovém klíči

- realizuje hru jednoduchých nápěvů (písní) s doprovodem základních harmonických funkcí
- předvede hru při použití současného pedálu

4. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice a akordy vzestupným i sestupným směrem
- užije všech základních klavírních úhozů (legato, staccato, non legato, portamento)
- popíše intervalovou, dynamickou a tempovou stavbu díla

5. ročník

Žák:

- předvede více druhů úhozové techniky
- dodrží správné pianistické návyky
- využije sluchovou představivost při práci s notovým zápisem i při hře z paměti
- předvede hru při použití synkopického pedálu

6. ročník

Žák:

- přizpůsobí hru dle zvukových (akustických) možností nástroje
- zahraje skladby jednoduché struktury z listu
- objasní základní rozdíly interpretace různých stylových období a žánrů

7. ročník

Žák:

- předvede výsledek samostatného nastudování jednoduché skladby
- použije synkopický i současný pedál
- aplikuje propojení získaných výrazových a technických dovedností

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- samostatně vyřeší prstoklad zadaných skladeb
- respektuje a využije různých druhů stylové interpretace
- zapojí aktivně sluch ke kontrole hry

2. ročník

Žák:

- zahraje s učitelem čtyřruční skladby z listu
- užije hudební analýzu pro správné interpretační provedení hudebního díla
- formuluje kritiku na vlastní interpretaci nebo na hru dalších interpretů

3. ročník

Žák:

- definuje zákonitosti hudebních forem ve studovaných skladbách

- prezentuje své vlastní hudební názory
- zdokonalí práci s tónem (zpěvný tón) a sluchovou sebekontrolu

4. ročník

Žák:

- použije užité složitější varianty pedálové techniky (pravý i levý pedál)
- disponuje individuální zvukovou a interpretační představou
- popíše různá slohová období

ČTYŘRUČNÍ A KOMORNÍ HRA

Charakteristika:

V předmětu Čtyřruční a komorní hra žák hraje ve dvou- nebo vícečlenné skupině. Výuka probíhá na základě čtyřruční, šestiruční, nebo osmiruční hry, hry na dva klavíry, případně na základě klavírního doprovodu zpěvu či dalšího hudebního nástroje. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v notovém zápisu
- zahraje dané části samostatně i skupinově
- zhodnotí svůj výkon
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- použije různé typy doprovodů
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráče
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách (prstoklad, úhozové techniky apod.)

4. ročník

Žák:

- objasní důležitost spolupráce ve čtyřruční hře (duo), případně ve vícečlenné skupině
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- zahraje jednoduché party ve čtyřručních skladbách z listu
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů
- prokáže schopnost reagovat na gesto dirigenta nebo spoluhráče

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.2. Studijní zaměření – HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Moderní digitální technologie jsou neodmyslitelnou součástí dnešního světa. Jejich integrace do všech sfér našeho každodenního života je zřejmá. Umění nevyjímá. Po prvních rozporuplných začátcích dnes si vzdělávací proces na ZUŠ bez akceptace elektronických digitálních nástrojů a vybavení nedokážeme představit. Zejména zde musíme vyzdvihnout nepřeborné možnosti, které nám tyto nástroje poskytují. Žáci se s těmito možnostmi a zejména s jejich využitím postupně při výuce seznamují a sami ve své praxi využití ověřují. Přesto, že nám možnosti a funkce těchto nástrojů a přístrojů práci ulehčují (např. funkce automatického doprovodu, harmonizace, aj.), v případě výuky hry na keyboard klademe důraz na umělecký (výrazový) aspekt a kvalitní technickou úroveň hry samotné (úhozová technika, ergonomie, apod.).

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů. Žák má možnost seznámit se s různými druhy a žánry hudby, přičemž postupně vnímá všechny složky hudby – melodii, harmonii, rytmus, tempo, dynamiku a barvu.

5.1.1.2.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.2.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na elektronické klávesové nástroje. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- předvede hru podle sluchu
- rozezná melodii stoupající a klesající
- orientuje se v základních rytmických hodnotách not
- zahraje staccato a legato
- vyhledá tóny na klaviatuře na základě notového zápisu v jednočárkované oktávě
- zahraje každou rukou zvlášť, případně hraje obouřučně v unisonu
- zdokonalí kvalitu hraného tónu
- zahraje dvojhmaty

- vyhledá tóny na klaviatuře na základě notového zápisu v jednočárkované oktávě

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.2.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Souborová hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.2.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související v podstatě s klavírní interpretací, dále hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně či ve skupině. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje vybrané skladby v pětiprstové poloze i v jejím rozšíření
- dodrží základní pianistické návyky – správné sezení u keyboardu, přirozené postavení rukou na klaviatuře, práce s vahou paží, uvolnění těla při hře, obouruční hra – levá ruka jen v akordech
- zahraje durové akordy od bílých kláves
- rozezná různé artikulační prostředky hry (legato, staccato, non legato)
- rozezná a realizuje rytmickou složku v zadaných skladbách ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu

2. ročník

Žák:

- odvodí a zahraje tóny z notového zápisu v houslovém klíči
- rozezná a na elementární úrovni realizuje základní výrazové a dynamické značení v notovém zápise
- předvede hru not s křížky
- zahraje durové stupnice do dvou křížků a jejich akordy vzestupným i sestupným směrem v protipohybu
- zahraje mollové akordy od bílých kláves
- předvede hru vybraných skladeb z paměti

3. ročník

Žák:

- pojmenuje názvy a určí polohy oktáv i tónů na klaviatuře
- realizuje hru jednoduchých nápěvů (písní) s doprovodem základních harmonických funkcí
- předvede navolení a využití funkcí: ACOMP, Tempo, Voice a Styl a základní hru s těmito prvky

4. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice a akordy vzestupným i sestupným směrem
- užije všech základních klavírních úhozů (legato, staccato, non legato, portamento)
- popíše intervalovou, dynamickou a tempovou stavbu díla
- odvodí a zahraje všechny akordy dur a moll
- předvede navolení a využití funkce: Transpozice

5. ročník

Žák:

- dodrží správné pianistické návyky a prokáže schopnost přiměřeného zvukového projevu
- předvede hru při použití synkopického pedálu
- předvede navolení a využití funkce: Intro, Main A/B, Ending

6. ročník

Žák:

- přizpůsobí hru dle zvukových (akustických) možností nástroje
- předvede hru klavírní technikou s úhozem a s dynamikou
- odvodí a zahraje tóny z notového zápisu v houslovém i v basovém klíči
- zahraje skladby z listu přiměřené k jeho schopnostem a věku
- objasní základní rozdíly interpretace různých stylových období a žánrů

7. ročník

Žák:

- předvede výsledek samostatného nastudování jednoduché skladby
- provede zhodnocení svého výkonu
- aplikuje propojení získaných výrazových a technických dovedností
- použije septakordy
- předvede užití nástroje jako doprovodného nástroje svého zpěvu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- samostatně vyřeší prstoklad zadaných skladeb
- respektuje a využije různých druhů stylové interpretace
- zapojí aktivně sluch ke kontrole hry
- zahraje klavírní literaturu s ohledem na rozsah svého nástroje

2. ročník

Žák:

- zahraje s učitelem čtyřruční skladby z listu
- využije při hře alterované akordy
- užije hudební analýzu pro správné interpretační provedení hudebního díla
- zhodnotí vlastní interpretaci nebo hru dalších interpretů

3. ročník

Žák:

- prezentuje své vlastní hudební názory
- zdokonalí práci s tónem (zpěvný tón) a sluchovou sebekontrolu
- reaguje na pokyny učitele
- prokáže znalost ovládání a využití funkcí kterými daný nástroj disponuje (např. Dual, Split, Harmony, Style Volume)

4. ročník

Žák:

- naznačí frázování a stylizaci hry v závislosti na použité simulaci nástrojů (Voice)
- zaimprovizuje na základě akordických značek nebo na základě znalosti akordů a jejich obrátů
- vyhledá nové skladby a prokáže samostatnost při jejich studiu

SOUBOROVÁ HRA

Charakteristika:

V předmětu Souborová hra žák hraje ve dvou- nebo vícečlenné skupině. Výuka probíhá na základě čtyřruční hry, hry na dva a více nástrojů, případně na základě doprovodu zpěvu či dalšího hudebního nástroje. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v notovém zápisu
- zahraje dané části samostatně i skupinově
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- zhodnotí svůj výkon

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v partituře
- použije různé typy a styly doprovodů
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráče
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období

4. ročník

Žák:

- zahraje dané části samostatně i skupinově
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách
- objasní důležitost spolupráce v duu, případně ve vícečlenné skupině
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- zahraje jednoduché party skladeb z listu
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.3. Studijní zaměření – HRA NA HOUSLE

Housle patří k nástrojům, které mají nejširší možnosti využití. Mají za sebou dlouhý historický vývoj, který se definitivně dovršil v 17. století. Z této doby jsou zachované nástroje nejvýznamnějších houslařů, v jejichž tvorbě dosáhla konstrukce a kvalita nástrojů svého vrcholu a dokonalosti. Ve stejné době docházelo k osamostatnění instrumentální hudby (v dřívějších dobách nástroje většinou podporovaly a zdvojovaly pěvecké hlasy) a housle získaly i charakter sólového nástroje. Tento proces probíhal v souvislosti se stylovou proměnou na přelomu 16. a 17. století a docházelo při něm k oboustrannému ovlivňování. Jednak skladby barokních skladatelů přinášely vyšší nároky na techniku houslové hry, a tím vedly ke zvýšení její úrovně, a na druhé straně existence dokonalých a vývojově stabilizovaných nástrojů podněcovala vznik nových skladeb a instrumentálních forem, v nichž housle (a další smyčcové nástroje) měly prvořadou úlohu.

Do předmětu výuky by mělo být zahrnuto celé toto období, tj. od 17. století do současnosti, kdy lze mluvit o houslové hře a houslové technice ve vlastním slova smyslu. Během studia by se měl žák seznámit (alespoň ve zkratce) s vývojem houslové hry a hudebních slohů.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky houslové techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.3.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na housle	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.3.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA HOUSLE

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na housle. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- má osvojeny základní návyky při postoji a držení těla
- uplatní předepsaný a správný prstoklad
- předvede hru pizzicato, bez použití smyčce
- zahraje smyčcem na prázdných strunách
- zahraje celým smyčcem delší hodnoty
- prezentuje schopnost nácviku a hry snadné přednesové skladbičky, zahraje nejjednodušší skladbičky pouze na prázdných strunách, s použitím prstů levé ruky
- předvede správné držení houslí a smyčce
- zahraje s pokládáním prstů v durovém a mollovém prstokladu
- prokáže schopnost vnímat klavírní doprovod učitele

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby.

5.1.1.3.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.3.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA HOUSLE

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- rozliší durový a mollový prstoklad
- zahraje stupnice a akordy přes jednu oktávu od prázdných strun
- předvede pohyblivost prstů levé ruky a jejich samostatnost, dokáže je zadržet na struně
- zahraje technická cvičení sloužící ke zlepšení čtení not
- prezentuje rytmickou představivost při čtení notového zápisu

- rozliší jednotlivé úseky drobných přednesových skladbiček nebo národních písní, charakter a náladu skladbiček nebo písní, které sám hraje nebo slyší, popíše ji v jednoduchých pojmech (rychlá – pomalá, veselá – smutná),
- zahraje z paměti část nebo celé přednesové skladby a lidové písně.

2. ročník

Žák:

- předvede samostatně správné uchopení nástroje i smyčce (učitel pouze opraví případné drobné nedostatky)
- předvede provádění smyků detaché, martelé a legáto, probírané smyky využije při hře přednesových skladbiček
- zahraje durový a mollový, hraje stupnice a akordy vycházející z těchto prstokladů
- prokáže vědomou kontrolu sílu tlaku prstů na struny a sevření krku houslí k docílení větší pohyblivosti prstů
- zahraje chromatickými posuny prstů na jedné struně i na vedlejších strunách
- přečte jména not a určí, kterým prstem na které struně se nota hraje
- zahraje hlavní dynamické stupně
- alespoň některé ze skladbiček provede hrou z paměti, hru z paměti rozvine také nácvikem národních písní, zejména těch, které zná či umí zazpívat

3. ročník

Žák:

- aplikuje při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu obou rukou), základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí)
- rozvine tónové, dynamické, intonační, rytmické a obsahové stránky skladby
- předvede zdokonalené a rovné vedení smyčce
- doposud probrané smyky provede dokonaleji, uplatní kombinací různých druhů smyků k obohacení výrazové a rytmické stránky přednesových skladeb
- spojí technické prvky hry s tvorbou znělého a kvalitního tónu správně odstupňovaným tlakem smyčce na struny
- zahraje v základních prstokladech ve výchozí (první) poloze daného nástroje v kombinacích na více strunách
- zahraje jednoduché mollové stupnice a akordy přes jednu oktávu, stupnice provede detaché a legato v rychlejším tempu
- určí z notového zápisu předznamenání a tóninu skladby, takt a tempové označení
- předvede změnu dynamiky užitím crescenda a decrescenda, provedením akcentu
- vyjádří podle přednesového označení nebo názvu náladu a charakter skladby (veselá, klidná, taneční, založená na rytmickém motivu či zpěvná)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje v přednesovém repertoáru národní písně, snadné skladbičky i snadnější koncertina a jiné rozsáhlejší skladby určitého stupně obtížnosti

4. ročník

Žák:

- předvede osvojení si dokonalejší hry obou rukou: ve hře pravou rukou dosahuje větší uvolněnosti a obratnosti, díky níž je schopen s větší jistotou provádět náročnější smyky s rozvinutějším smyslem pro přesný rytmus a pro vytvoření kvalitního a sytého tónu
- realizuje kombinace různých druhů smyků, je schopen provést složitější rytmické útvary (trioly, tečkovaný rytmus)
- zahraje škálu dynamických a tempových odstínů
- propojí získané vědomosti o hře v polohách s vlastní hrou, provede jednoduché výměny poloh (polohovou hru žák začíná výměnami do 3. polohy)
- zahraje podle probíraných prstokladů durové a mollové stupnice a akordy v 1. poloze
- zahraje dvouoktávové stupnice s jednou výměnou do polohy
- uplatní hru dvojhmatů s nižší a vyšší prázdnou strunou, vytvoří tyto dvojhmaty i současně dvěma prsty, předvede pevný stisk prstů
- se orientuje samostatně při nácviu nové skladby nebo etudy v notovém zápise skladby: určí takt, tóninu a tempo skladby, navrhne určení hlavního hudebního tématu
- zahraje drobnější skladby různých stylových období
- předvede vybrané skladby z paměti
- uplatní hru z listu snadnější skladbičky na úrovni nižších ročníků

5. ročník

Žák:

- předvede obtížnější smykové kombinace, které uplatní v technicky náročnějších skladbách
- zahraje skladbu s využitím přednesové a výrazové stránky hry, znělého tónu, dynamické výstavby hudebních celků, plynulého tempového průběhu skladby, provádění smyků detaché, legato, martelé, staccato a portamento, začínající hry spiccato
- zahraje s použitím vibrato, které vnímá jako důležitou a nepostradatelnou součást přednesu a zpěvného tónu
- dosáhne větší jistoty při hře v polohách, zejména ve 3. poloze, v níž je schopen hrát
- zahraje dvouoktávové durové a mollové stupnice a akordy s výměnou do 3. polohy, vybrané stupnice na jedné struně do 3. polohy s přehmatem

6. ročník

Žák:

- předvede techniku hry obou rukou a odstupňování dynamiky
- uplatní v přednesových skladbách vibrato (zpočátku na delších notách) tak, aby skladby získaly na přesvědčivosti a kvalitě výrazu
- předvede smykové způsoby (detaché, legato) v rychlejším tempu a s větší jistotou ve všech částech smyčce i při přechodech přes struny
- přečte i provede rychleji a pohotověji i složitější rytmické útvary, v legátu a řadovém staccatu zahraje větší počet not na jeden smyk
- zahraje s jistotou v polohách a s výměnou poloh (ať již technicky nebo ve spojení se čtením not a postavením prstů, zvládá 3. polohu)
- zahraje stupnice, etudy a další technická cvičení zaměřená na hru a techniku levé ruky, dále předvede docílení větší pohyblivosti prstů a jistoty intonace, zejména v polohách a zdokonalení ve hře dvojhmatů

- zahraje trojhlasé akordy s jednou nebo dvěma prázdnými strunami
- prokáže vytříbenější vlastní sluchovou představivost spojenou s následnou intonační sebekontrolou
- uplatní polohovou hru při studiu stupnic na jedné struně
- zahraje snadnější skladby z listu
- rozvine schopnost hry z paměti
- rozliší dynamická znaménka, tempová a přednesová označení v notovém zápisu skladby
- stanoví důležitost potřeby a efektu soustavné a pravidelné domácí samostatné přípravy

7. ročník

Žák:

- užije při hře všechny své možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- zahraje u všech druhů smyků s důrazem na kontrolu stejně kvalitního provedení, na kvalitu tónu, na tvoření vibráta a na bohatší odstupňování dynamiky
- uplatní důsledně vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- realizuje nejpoužívanější melodické ozdoby (trylek, nátryl, příraz, obal)
- uplatní vlastní osobitý hudební projev
- navrhne a zformuluje ve spolupráci s učitelem své návrhy a způsoby řešení (např. prstoklady, smyky)
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu v patřičném tempu, s požadovaným výrazem a dynamikou
- užije schopnost vnímat doprovod jako integrální součást skladby, který spolu se sólovým nástrojem tvoří jednotný celek

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- užije volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- předvede zdokonalení ve hře v polohách a v plynulé výměně poloh, ve využití celého rozsahu nástroje
- prokáže kontrolu intonace, zvláště ve vyšších polohách, předvede samostatnou práci s barvou i kvalitou tónu
- rozvine technickou stránku hry
- prokáže orientaci v notovém zápise, samostatně určí prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičku a interpretaci skladeb

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé fráze i delší ucelené úseky skladby
- užije jako výrazový prostředek i vibrato v různě odstupňované intenzitě
- uplatní správné odstupňování dynamiky ve výstavbě hudebních frází
- prezentuje názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

3. ročník

Žák:

- předvede hru s využitím volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- zdokonalí funkci levé ruky a smyčcovou techniku, zaměřuje se zvláště na správné provedení spiccata
- zahraje příslušnou literaturu sloužící k nácvičku dvojhmatů a akordů
- samostatně navrhne řešení prstokladové, smyčkové a výrazové varianty při nácvičku a interpretaci skladeb
- zvolí, na základě osvojení hry v polohách, optimální řešení prstokladů, užití polohové hry
- navrhne samostatně logické a účelné dělení smyčce v rytmicky složitějších místech skladby
- prezentuje samostatnou práci s barvou i kvalitou tónu

4. ročník

Žák:

- užije volného pohybu levé ruky po celém hmatníku
- prokáže schopnost samostatné práce s barvou a kvalitou tónu
- interpretuje rozsáhlejší skladbu v požadovaném stylovém provedení
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- prokáže zaměření na kvalitní tónové provedení a vyrovnanost souzvuků při jednohlasé hře i hře dvojhmatů a akordů

KOMORNÍ HRA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- prezentuje své zařazení do kolektivu komorního souboru a plnění svých úkolů v něm
- osvojí si základní zásady komorní souhry
- převede čtení notového zápisu včetně dynamických znamének, tempových a přednesových označení a podle nich dotváří výslednou zvukovou podobu skladby
- prokáže schopnost vnímat hru svých spoluhráčů, vnímat skladbu jako celek, přitom spolehlivě interpretovat svůj vlastní part s ohledem na jednotné pojetí a výraz, na intonaci, dynamiku a tempo
- zahraje jednodušší a kratší komorní skladby odpovídající jeho věku a individuálním schopnostem
- navrhne společně s učitelem a ostatními členy souboru provedení studovaných skladeb, předloží s vlastními podněty a nápady, zkonfrontuje je s jinými názory a přístupy

- dodrží při hře jednotné prstoklady a smyky, kontroluje intonaci a přizpůsobuje se spoluhráčům
- společně se podílí na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby, reaguje na gesta vedoucího hráče a spolu s ostatními se jim podřídí (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)
- interpretuje v začátcích výuky komorní hry národní písně ve dvojhlasé úpravě nebo snadné dvojhlasé přednesové skladbičky a houslová dueta, později i skladby s klavírním doprovodem

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- vyhledá samostatně potřebné teoretické informace nutné ke studiu konkrétních skladeb, ať již sólových nebo souborových
- formuluje své povinnosti a důležitost funkce, kterou v souboru zastává, aktivně spolupracuje s vedoucím souboru (učitelem)
- předvede kvalitní kolektivní interpretaci (jednotné smyky a prstoklady, dynamika, tempo a výraz, jednotné pojetí skladby, sledování vedoucího souboru a spoluhráčů apod.)
- prokáže orientaci v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- prokáže schopnost zodpovědné spolupráce na vytváření společného zvuku souboru, na jeho výrazu a způsobu interpretace skladeb
- projeví iniciativní přístup ke studiu souborových (ale i sólových) skladeb, přednese vlastní nápady, diskutuje o nich a zdůvodní je

4. ročník

Žák:

- podílí se společně s jinými na vytváření umělecké úrovně souboru, interpretační a stylové koncepci studovaných skladeb, představí své vlastními návrhy výběru repertoáru
- na základě dosažené technické úrovně v ovládnutí svého nástroje zahraje technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního i myšlenkového obsahu díla
- prezentuje alespoň přibližnou představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- na základě své dosavadní praxe, studia a poslechu živých koncertů a nahrávek zobecní pohled na jednotlivá historická stylová období a jejich periodizaci, přesněji je rozliší na základě jejich charakteristických znaků a tyto poznatky dokáže včlenit do svého vlastního interpretačního pojetí
- kromě jednodušších kratších skladeb prokáže schopnost nastudovat a provést v komorním souboru i rozsáhlejší hudební útvary

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.4. Studijní zaměření – HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Zobcová flétna je dechový nástroj patřící do kategorie dřevěných dechových nástrojů. Bývá vyrobena ze dřeva nebo plastu, kvalitnější nástroje zpravidla z tvrdých dřev domácích i exotických (javor, hruška, palisandr, eben).

Pro předškolní děti představuje, zvláště jako součást Orffovského systému, jednu z prvních možností seznámení s instrumentální hudbou. Děti školního věku se mohou přes různé hry, lidové písně a renesanční tance propracovat ke složitějším kompozicím barokní, ale i moderní populární hudby.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na zobcovou flétnu, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.4.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.4.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na zobcovou flétnu. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- složí a rozloží zobcovou flétnu
- předvede údržbu zobcové flétny
- vytvoří tón
- předvede držení nástroje
- zahraje písně v rozsahu 3 – 4 tónů
- zahraje v rozsahu $c^1 - d^2$
- prokáže nasazení na slabiky tý - dý
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových notách

- zahraje lehké písně

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.4.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.4.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hudby prostřednictvím zobcové flétny, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- sestaví a rozloží zobcovou flétnu a popíše jednotlivé díly
- zahraje rovným zvučným tónem
- předvede nasazení tónu na slabiky tý dý
- aplikuje správný postoj, držení nástroje, polohu prstů
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním
- zahraje tenuto a legato
- zahraje jednoduché lidové písně
- hraje dvojhlasně s učitelem

2. ročník

Žák:

- odliší ve zvukových hrách dynamické stupně p – mp – mf - f
- zahraje tenuto, legato a staccato
- zahraje v taktech 3/8, 2/4, 3/4, 6/8, 4/4
- hraje v rozsahu $c^1 - e^2$ diatonicky včetně tónů fis^1, b^1, cis^1
- zahraje skladbu s rozsahem dvou oktáv
- zahraje lehká dueta a lehké přednesové skladby

3. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu $c^1 - a^2$ chromaticky
- zahraje tečkovaný rytmus
- předvede hru základních dynamických odstínů
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu
- předvede hru základních melodických ozdob
- zahraje s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- zdokonalil ozev a legato hlavně v přechodovém rejstříku
- zahraje na altovou flétnu
- zahraje v celém rejstříku v rozsahu $c^1 - d^3$ chromaticky
- využije všech znamének v přednesových skladbách
- předvede hru šestnáctinových not, osminového tečkovaného rytmu
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje stupnice dur i moll včetně akordů
- zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák:

- zahraje rozsah dvou oktáv jak na zobcovou flétnu, tak i na altovou flétnu
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku
- předvede hru staccato s prstovou technikou
- zahraje lehčí melodické ozdoby
- zahraje složitější skladby všech období
- zdůvodní hodnocení sebe a svých spolužáků

6. ročník

Žák:

- zahraje z listu lehčí skladbu
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- předvede schopnost užití jednoduchého frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zapojí ve výslovnosti slabiky t-r, d-g, t-k
- reaguje na intonaci nástroje

7. ročník

Žák:

- použije brániční vibrato
- předvede užití i vedlejších hmatů
- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak legato, tak staccato
- předvede v přednesových skladbách využití všech svých výrazových schopností, nastuduje skladbu technicky, dynamicky, s agogikou i s výrazem
- naladí si nástroj
- zhodnotí svojí intonační hru
- zhodnotí svůj výkon, navrhne řešení jeho vylepšení

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje s využitím bráničního vibráta
- zahraje stupnice v různých melodických ozdobách
- navrhne způsob nácvičku a poté předvedení nové skladby
- použije frázování a výslovnost v jazzové tvorbě
- předvede hru v různých dynamických odstínech a užití agogiky v klasické literatuře

2. ročník

Žák:

- zahraje durovou a mollovou aiolskou, harmonickou a melodickou stupnici
- využije celého rozsahu nástroje i při hře v rychlejších tempech
- zahraje pohotově vybrané skladby z listu
- vysvětlí kompoziční souvislosti baroka a současnosti

3. ročník

Žák:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- improvizuje v elementární formě
- rozezná různé styly v hudbě a zapojí je do své interpretace skladby

4. ročník

Žák:

- předvede použití dalších nástrojů (basová, tenorová flétna)
- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti
- zhodnotí objektivně svůj výkon

KOMORNÍ HRA

Charakteristika:

V předmětu Komorní hra žák hraje ve dvou- nebo vícečlenné skupině. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- zahraje dané části samostatně i skupinově
- zahraje jednodušší a kratší komorní skladby
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- zhodnotí svůj výkon
- respektuje svoje spoluhráče a plní záměr k společnému pojetí skladby
- předloží své podněty a nápady, tříbí je v konfrontaci s jinými názory a přístupy
- prokáže schopnost vnímat intonaci a přizpůsobit se spoluhráčům
- prokáže podíl na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- prokáže schopnost čtení a reakcí na gesta vedoucího hráče
- rozliší jednotlivá slohová období a rozezná jejich základní znaky
- zahraje národní písně ve dvojhlasé úpravě nebo snadné dvojhlasé přednesové skladby
- zahraje s doprovodem klavíru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v partituře
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- užije schopnosti hry z listu
- prokáže orientaci v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období
- prokáže schopnost reagovat na intonaci v souhře

4. ročník

Žák:

- spolupodílí se svojí hrou s jinými hráči na umělecké úrovni souboru, interpretační a stylové koncepci studovaných skladeb
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách (prstoklad, úhozové techniky apod.)
- objasní důležitost spolupráce s ostatními spoluhráči
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- nastuduje a provede v komorním souboru i rozsáhlejší hudební útvary
- prokáže schopnost uvědomění si vztahů a kontrastních povah jednotlivých částí skladby

- adaptuje se v komorních souborech nejrůznějšího obsazení
- prezentuje alespoň přibližnou představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.5. Studijní zaměření – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Příčná flétna je dechový dřevěný nástroj (ačkoli se dnes příčné flétny vyrábějí téměř výhradně z kovu, její stavba a zvukové vlastnosti ji stále řadí k dřevěným dechovým nástrojům). Je tradičně zastoupena ve všech symfonických, dechových i komorních orchestrech, velké využití má i v komorní hudbě, v menší míře se používá i v jazzu.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na příčnou flétnu, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.5.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na příčnou flétnu	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.5.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na příčnou flétnu. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- popíše části flétny
- složí a rozloží flétnu
- vytvoří tón
- předvede provedení údržby příčné flétny
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových notách
- zahraje dlouhé tóny v rozsahu $d^1 - c^2$

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby.

5.1.1.5.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.5.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s hrou na příčnou flétnu, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- sestaví a rozloží příčnou flétnu a popíše jednotlivé díly
- předvede základní úkony údržby příčné flétny a jejich částí
- aplikuje správný postoj, držení nástroje, polohu prstů
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním
- zahraje tenuto a legato
- zahraje v rozsahu $d^1 - c^2$ v celých, půlových a čtvrtových notách

2. ročník

Žák:

- prokáže zdokonalení kvality tónu a bráničního dýchání
- zahraje tenuto, legato a staccato
- zahraje tón c^1
- použije tónový rozsah do druhé oktávy
- zahraje lehká dueta
- zahraje jednoduché lidové písně

3. ročník

Žák:

- zahraje dlouhé tóny na osm dob v rozsahu $c^1 - c^3$
- zahraje čtvrtovou notu s tečkou a synkopu
- předvede hru základních dynamických odstínů
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu

4. ročník

Žák:

- zdokonalil ozev a legato hlavně v přechodovém rejstříku
- předvede hru šestnáctinových not, osminového tečkovaného rytmu
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje stupnice do dvou křížků a dvou bé včetně akordů
- zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu $c^1 - f^3$
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku
- předvede hru staccato s prstovou technikou
- zahraje lehčí melodické ozdoby
- zahraje stupnici do 4 křížků a do 4 bé včetně akordů
- zdůvodní hodnocení sebe a svých spolužáků

6. ročník

Žák:

- zahraje z listu lehčí skladbu
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- předvede schopnost užití jednoduchého frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zapojí v rejstříku tón g^3
- zahraje první náročnější klasické skladby

7. ročník

Žák:

- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak legato, tak staccato
- použije i vedlejší hmaty
- předvede v přednesových skladbách využití všech svých výrazových schopností
- zahraje i v šestnáctinových notách
- zahraje vibrato
- naladí si nástroj
- zhodnotí svojí intonační hru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje vybranou stupnici dur a moll do sedmi křížků, sedmi bé, včetně akordů
- zahraje C dur stupnici v různých melodických ozdobách
- zahraje rozsah e – a³ v dlouhých tónech se zesilováním a zeslabováním
- použije frázování a výslovnost v jazzové tvorbě
- předvede hru v různých dynamických odstínech a užití agogiky v klasické literatuře

2. ročník

Žák:

- zahraje skladby v rozsahu od e – c⁴
- využije celého rozsahu nástroje i při hře v rychlejších tempech
- zahraje pohotově vybrané skladby z listu
- samostatně využije různé stupně dynamiky a využije tempového rozlišení

3. ročník

Žák:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- improvizuje v elementární formě
- zahraje i těžší jazzové skladby a klasické skladby

4. ročník

Žák:

- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti
- prokáže schopnost samostatně řešit problematiku nástrojové techniky
- zhodnotí objektivně svůj výkon

KOMORNÍ HRA

Charakteristika:

V předmětu Komorní hra žák hraje ve dvou- nebo vícečlenné skupině. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- zahraje dané části samostatně i skupinově
- zahraje jednodušší a kratší komorní skladby
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- zhodnotí svůj výkon
- respektuje svoje spoluhráče a plní záměr k společnému pojetí skladby

- předloží své podněty a nápady, tříbí je v konfrontaci s jinými názory a přístupy
- prokáže schopnost vnímat intonaci a přizpůsobit se spoluhráčům
- prokáže podíl na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- prokáže schopnost čtení a reakcí na gesta vedoucího hráče
- rozliší jednotlivá slohová období a rozezná jejich základní znaky
- zahraje národní písně ve dvojhlasé úpravě nebo snadné dvojhlasé přednesové skladby
- zahraje s doprovodem klavíru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v partituře
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- užije schopnosti hry z listu
- prokáže orientaci v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období
- prokáže schopnost reagovat na intonaci v souhře

4. ročník

Žák:

- spolupodílí se svojí hrou s jinými hráči na umělecké úrovni souboru, interpretační a stylové koncepci studovaných skladeb
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách (prstoklad, úhozové techniky apod.)
- objasní důležitost spolupráce s ostatními spoluhráči
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- nastuduje a provede v komorním souboru i rozsáhlejší hudební útvary
- prokáže schopnost uvědomění si vztahů a kontrastních povah jednotlivých částí skladby
- adaptuje se v komorních souborech nejrůznějšího obsazení
- prezentuje alespoň přibližnou představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.6. Studijní zaměření – HRA NA KLARINET

Klarinet je hudební nástroj zvláštní pro svou zpěvnost, barevnost tónu a charakteristický zvuk. Název nástroje je odvozen z označení barokních trubek – **clarin** (typ žesťového signálního nástroje). Zdrobnělinou slova clarina vznikl posléze název **clarinetto** – tedy klarinet. Tónový rozsah klarinetu je úctyhodný, dosahuje téměř čtyřech oktáv. Srovnáme-li například příčnou flétnou a klarinet, má klarinet mnohem hlubší, pevnější a bohatší témbrová odstínění a zřejmě proto se často stává hlavním nositelem obzvláště pevné a výrazné zpěvné melodie. Lze jím provádět krásné dynamické stínování, proto můžeme hovořit o klarinetu jako nástroji náladotvorném. Uplatní se jak ve zpěvných lyrických partiích, v hudbě dramatického charakteru, tak i v moderní hudbě, v jazzu nebo populární nebo lidové hudbě. Přináší písíciému autorovi nebývalé zvukové možnosti. Tyto možnosti dokáže nástroj velmi dobře uplatnit především sólově, ale také v orchestrech či nejrůznějších komorních uskupeních.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na klarinet, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.6.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na klarinet	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.6.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA KLARINET

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na klarinet. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- popíše části klarinetu
- složí a rozloží klarinet, předvede provedení údržby klarinetu
- vytvoří tón
- nasadí tón v rozsahu $g - a^1$
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových notách

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby.

5.1.1.6.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.6.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně**HRA NA KLARINET****Charakteristika:**

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s klarinetovou interpretací, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- sestaví a rozloží klarinet a popíše jednotlivé díly
- předvede základní úkony údržby plátku, hubičky a klarinetu
- prokáže dovednost nasadit plátek na hubičku
- aplikuje správný postoj, držení nástroje, polohu prstů
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním
- zahraje tenuto a legato
- zahraje v rozsahu $g - a^1$ v celých, půlových a čtvrtových notách

2. ročník

Žák:

- prokáže zdokonalení kvality tónu a bráničního dýchání
- předvede základy hry staccato
- přečte notový zápis v jednoduchých taktech
- využije dynamických stupňů k odstínění hry
- zahraje lehká dueta a lehké přednesové skladby

3. ročník

Žák:

- zahraje dlouhé tóny na osm dob v rozsahu e – g²
- zahraje čtvrtovou notu s tečkou a synkopu
- předvede hru základních dynamických odstínů
- určí předznamenání a tóninu skladby
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu e – c³
- předvede hru šestnáctinových not, osminového tečkovaného rytmu ve staccatu a legatu
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje stupnice do čtyř křížků a čtyř bé včetně akordů
- zhodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

5. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu e – e³
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku
- předvede hru staccato s prstovou technikou
- zahraje lehčí melodické ozdoby
- zahraje stupnici do pěti křížků a do pěti bé včetně akordů
- zdůvodní hodnocení sebe a svých spolužáků

6. ročník

Žák:

- zahraje všechny stupnice dur a akordy
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- předvede schopnost užití jednoduchého frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zapojí v rejstříku tóny d³, e³
- nastuduje samostatně skladbu odpovídající jeho nástrojové vybavenosti

7. ročník

Žák:

- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak legato, tak staccato

- předvede vedlejší hmaty
- předvede v přednesových skladbách využití všech svých výrazových schopností
- uplatní práci s dynamikou tónů
- naladí si nástroj
- zhodnotí svojí intonační hru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje vybranou stupnici dur a moll do sedmi křížků, sedmi bé, včetně akordů
- zahraje C dur stupnici v různých melodických ozdobách
- zahraje rozsah e – f³ v dlouhých tónech se zesilováním a zeslabováním
- použije frázování a výslovnost v jazzové tvorbě
- předvede hru v různých dynamických odstínech a užití agogiky v klasické literatuře

2. ročník

Žák:

- zahraje skladby v rozsahu od e – f³
- předvede schopnost práce s intonací nástroje
- zhodnotí kriticky svůj výkon

3. ročník

Žák:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- improvizuje v elementární formě
- zahraje těžší jazzové skladby a klasické skladby

4. ročník

Žák:

- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti
- zhodnotí objektivně svůj výkon

KOMORNÍ HRA

Charakteristika:

V předmětu Komorní hra žák hraje ve dvou- nebo vícečlenné skupině. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- zahraje dané části samostatně i skupinově
- zahraje jednodušší a kratší komorní skladby
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- zhodnotí svůj výkon
- respektuje svoje spoluhráče a plní záměr k společnému pojetí skladby
- předloží své podněty a nápady, tříbí je v konfrontaci s jinými názory a přístupy
- prokáže schopnost vnímat intonaci a přizpůsobit se spoluhráčům
- prokáže podíl na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- prokáže schopnost čtení a reakcí na gesta vedoucího hráče
- rozliší jednotlivá slohová období a rozezná jejich základní znaky
- zahraje národní písně ve dvojhlasé úpravě nebo snadné dvojhlasé přednesové skladby
- zahraje s doprovodem klavíru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v partituře
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- užije schopnosti hry z listu
- prokáže orientaci v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období
- prokáže schopnost reagovat na intonaci v souhře

4. ročník

Žák:

- spolupodílí se svojí hrou s jinými hráči na umělecké úrovni souboru, interpretační a stylové koncepci studovaných skladeb
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách (prstoklad, úhozové techniky apod.)
- objasní důležitost spolupráce s ostatními spoluhráči
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- nastuduje a provede v komorním souboru i rozsáhlejší hudební útvary
- prokáže schopnost uvědomění si vztahů a kontrastních povah jednotlivých částí skladby
- adaptuje se v komorních souborech nejrůznějšího obsazení
- prezentuje alespoň přibližnou představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.7. Studijní zaměření – HRA NA SAXOFON

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Používá se především v jazzu (jako sólový nástroj i jako součást jazzových komorních souborů či orchestrů) a v menší míře i v klasické hudbě. Původním záměrem však bylo vytvořit nástroj vhodný pro dechové a vojenské orchestry. Do rodiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu jakým se na něj hraje. Již od počátku byly saxofony konstruovány výhradně z kovu.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na saxofon, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.7.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na saxofon	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.7.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA SAXOFON

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na zobcovou flétnu. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- popíše části saxofonu
- složí a rozloží saxofon
- vytvoří tón
- provede provedení údržby klarinetu
- nasadí tón v poloze $g^1 - g^2$
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových notách

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.7.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.7.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA SAXOFON

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s hrou na saxofon, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- sestaví a rozloží saxofon a popíše jednotlivé díly
- zvládá údržbu o plátek, hubičku a saxofon
- předvede dovednost nasadit plátek na hubičku
- aplikuje správný postoj, držení nástroje polohu prstů
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním
- zahraje tenuto
- zahraje v rozsahu $f^1 - g^2$ v celých, půlových a čtvrtvých notách

2. ročník

Žák:

- prokáže zdokonalení kvality tónu a bráničního dýchání
- zahraje tenuto, legato a staccato
- zahraje tón e^1, d^1, c^1
- zahraje přefouknuté tóny g^2, a^2, h^2, c^3
- zahraje lehká dueta a lehké přednesové skladby

3. ročník

Žák:

- zahraje dlouhé tóny na osm dob v rozsahu $c^1 - c^3$
- zahraje čtvrtovou notu s tečkou a synkopu
- předvede hru základních dynamických odstínů
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu
- zahraje s výslovností a nasazováním pomocí T/D

4. ročník

Žák:

- zahraje ve spodní poloze a horní polohu
- předvede hru šestnáctinových not, osminového tečkovaného rytmu
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje stupnice do dvou křížků a dvou bé včetně akordů
- zahraje lehké jazzové skladby
- zahraje osminové noty se správnou výslovností T/D

5. ročník

Žák:

- zahraje rozsah $c^1 - d^3$
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku
- předvede hru staccato s prstovou technikou
- zahraje lehčí melodické ozdoby
- zahraje stupnice do čtyř křížků a do čtyř bé včetně akordů
- použije výslovnost a frázování T/D v lehkých jazzových skladbách

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur do sedmi křížků a sedmi bé
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- použije frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zapojí v rejstříku tóny d^3, e^3
- předvede skladbu většího rozsahu
- vede diskusi interpretaci skladby

7. ročník

Žák:

- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak v legátu, tak ve staccatu
- použije vedlejší hmaty
- předvede v přednesových skladbách využití všech výrazových schopností
- využije dechovou oporu k vytváření legátových frází
- zhodnotí svojí intonační hru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- použije dynamiku a navrhne řešení jednotlivých technických problémů v daných skladbách
- zahraje C dur stupnici v různých melodických ozdobách
- zahraje rozsah $c^1 - f^3$ hraje v dlouhých tónech se zesilováním a zeslabováním
- zahraje intonačně přesně ve všech polohách, kontroluje intonaci a barvu tónu
- použije frázování a výslovnost v jazzové tvorbě
- použije nejen dynamické odstínění, ale i prvky agogiky

2. ročník

Žák:

- zahraje rozsah ve skladbách od $c^1 - f^3$
- předvede glissando – nátiskové i prstové
- předvede práci s intonací nástroje

3. ročník

Žák:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- předvede improvizaci
- zahraje těžší jazzové skladby a klasické skladby

4. ročník

Žák:

- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti
- zhodnotí objektivně svůj výkon
- samostatně vyhledá a nastuduje danou skladbu s ohledem na její žánrovou stylovost

KOMORNÍ HRA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- zahraje dané části samostatně i skupinově
- zahraje jednodušší a kratší komorní skladby
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- zhodnotí svůj výkon
- respektuje svoje spoluhráče a plní záměr k společnému pojetí skladby
- předloží své podněty a nápady, tříbí je v konfrontaci s jinými názory a přístupy
- prokáže schopnost vnímat intonaci a přizpůsobit se spoluhráčům
- prokáže podíl na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby

- prokáže schopnost čtení a reakcí na gesta vedoucího hráče
- rozliší jednotlivá slohová období a rozezná jejich základní znaky
- zahraje národní písně ve dvojhlasé úpravě nebo snadné dvojhlasé přednesové skladby
- zahraje s doprovodem klavíru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v partituře
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- užije schopnosti hry z listu
- prokáže orientaci v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období
- prokáže schopnost reagovat na intonaci v souhře

4. ročník

Žák:

- spolupodílí se svojí hrou s jinými hráči na umělecké úrovni souboru, interpretační a stylové koncepci studovaných skladeb
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách (prstoklad, úhozové techniky apod.)
- objasní důležitost spolupráce s ostatními spoluhráči
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- nastuduje a provede v komorním souboru i rozsáhlejší hudební útvary
- prokáže schopnost uvědomění si vztahů a kontrastních povah jednotlivých částí skladby
- adaptuje se v komorních souborech nejrůznějšího obsazení
- prezentuje alespoň přibližnou představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.8. Studijní zaměření – HRA NA LESNÍ ROH

Lesní roh je žesťový nátrubkový nástroj s charakteristickým zastřeným tónem daným krytím roztrubu rukou hráče. Užívá se ho v řadě hudebních žánrů, zvláště v hudbě symfonické a komorní, ale i jiných typech uskupení, např. v jazzových a dechových orchestrech. Vzhledem k hmotnosti nástroje začíná dítě na lesní roh hrát po dosažení určité fyzické vyspělosti.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na lesní roh, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní a souborové hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.8.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na lesní roh	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.8.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA LESNÍ ROH

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na lesní roh. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- předvede správné držení a sklon nástroje při hře
- vytvoří tón správným užitím rtů a jazyka
- zahraje tóny v rozsahu kvinty
- předvede žeberně brániční způsob dýchání
- aplikuje sluchovou kontrolu hraných tónů
- provede rytmicky správně celé a půlové noty

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.8.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní a souborová hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.8.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA LESNÍ ROH

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hudby prostřednictvím lesního rohu, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v základech hry na nástroj, zaujme správný postoj
- předvede držení nástroje při hře v sedě i ve stoje
- užije správného dýchání a tvoření tónu
- zahraje dlouhé vydržované tóny

2. ročník

Žák:

- předvede rytmicky i výrazově jednoduchou skladbu
- zahraje minimálně kvintu
- užije obecné zásady artikulace a frázování

3. ročník

Žák:

- zahraje rytmicky a přednesově náročnější skladby s užitím složitějších rytmů se čtvrtovými i osminovými hodnotami
- prokáže samostatnost ve hře jednoduchých skladeb z listu
- předvede souhru jednoduchých skladeb s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- předvede optimální prstoklad a správnou funkci levé ruky
- rozvine čtení not při hře z listu
- použije odpovídajícího způsobu dýchání a tvorby tónu
- zahraje skladby v rozsahu minimálně jedné oktávy

5. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v obtížnějším notovém zápise a tento samostatně reprodukuje
- dá do souvislosti práci nátisku s výškou, dynamikou a artikulací hraných tónů
- zahraje v rozsahu minimálně decimy

6. ročník

Žák:

- prokáže vyrovnanou tónovou kulturu v dosaženém rozsahu
- použije větší dynamické rozpětí, jemná tempová rozlišení a jasné frázování
- uplatní koordinaci jazyka s prstokladem a prací nátiskového svalstva

7. ročník

Žák:

- zahraje rozsahově, rytmicky i přednesové skladby s větší mírou samostatnosti
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně nastuduje zadaný part
- předvede elementární transpozici do Es
- prezentuje úroveň svých dovedností absolventským vystoupením

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- prokáže nátiskové a technické dovednosti
- předvede správné frázování
- uplatní čisté nasazení tónu

2. ročník

Žák:

- naplní výrazovou stránku skladby
- zahraje stylově správně notový zápis
- přinese vlastní samostatné pojetí frázování

3. ročník

Žák:

- použije k vytvoření nálady skladby odpovídající výrazové prostředky
- vyjádří vlastní názor na způsob interpretace různých stylů a žánrů
- zahraje jednoduché improvizace v určitém harmonickém kontextu

4. ročník

Žák:

- předvede schopnost orientace v partu s jistotou a hráčskou suverenitou
- zahraje sólově i v souboru
- prokáže zvládnutí průběžné péče o nástroj

KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- uplatní svůj nástroj v daném úseku skladby
- prokáže schopnost reagovat na ostatní spoluhráče a gesta dirigenta nebo vedoucího člena souboru
- použije správnou dynamiku při souhře s jinými nástroji
- předvede průběžné čtení notového zápisu včetně dynamiky a dalších označení
- rozumí gestu dirigenta a reaguje na něj
- použije správné výrazové prostředky v rámci určitého žánru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- použije základní transpozici do Es
- přizpůsobí herní projev svým spoluhráčům
- uplatní schopnost sluchové analýzy hraných souzvuků s následnou reakcí v oblasti intonace, rytmu a společného frázování
- podílí se na výrazovém dotváření skladby

4. ročník

Žák:

- uplatní své hráčské zkušenosti ve prospěch kolektivu
- interpretuje party náročnějších skladeb samostatně v duchu jejich stylu a žánru
- použije svých znalostí a dovedností jako vzor začínajícím členům souboru
- vyjádří svůj názor na repertoárové otázky souboru

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.9. Studijní zaměření – HRA NA KYTARU

Klasická kytara patří do skupiny nástrojů, které jsou v dnešní době velmi oblíbené ve všech věkových kategoriích. Kromě sólového využití se kytara také uplatňuje v komorní a souborové hře, v hudebních skupinách anebo jako doprovodný nástroj. Účelně se zapojuje do hudebních aktivit rozmanitých stylů a žánrů.

Její historie je velmi bohatá. Původ má pravděpodobně v Přední Asii. Asi v 9. stol. n. l. přinesli kytaru Arabové do Španělska, odkud se později rozšířila po Evropě. Ve Španělsku se stala lidovým nástrojem. Velký převrat nastal v 17. – 18. stol. n. l. z dochovaných kytarových škol M. Carcassi, F. Carulli, F. Soor, atd.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky kytarové techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.9.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na kytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.9.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA KYTARU

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na akustickou kytaru. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- má osvojeny základní návyky při držení nástroje
- udrží pravou i levou ruku v základním postavení
- zahraje krátké rytmické úseky
- hraje na prázdných strunách

- na základě fyzické vyspělosti ovládá držení tónu

- hraje nejjednodušší skladbičky, melodie, říkadla a lidové písně
- orientuje se v hudebním zápisu

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby.

5.1.1.9.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.9.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA KYTARU

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hudby prostřednictvím akustické kytary, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- pojmenuje hlavní části nástroje – kytary
- předvede optimální držení nástroje
- dodrží střídání prstů pravé ruky v různých rytmických variantách
- zahraje tóny v základní poloze na melodických strunách
- vyjmenuje označení prstů pravé i levé ruky
- zahraje technické cvičení, etudy ke čtení a hře z not
- dodrží hru v kombinaci p – i, p – m
- zahraje lidové písně a drobné přednesové skladby
- zahraje lehká dueta za doprovodu učitele

2. ročník

Žák:

- předvede optimální držení nástroje
- předvede orientaci na hmatníku v základní poloze a určí, kterým prstem na které struně se každá nota hraje, zároveň určí i hodnotu každé noty
- odliší sílu úhozu palcem
- zahraje dvojhlasný úhoz palec a prsty, m – i hrají současně
- užije při hře základní dynamické funkce (p, mf, f)
- předvede hru dopadem (tirando)
- zahraje zpaměti jednoduché skladby a lidové písně

3. ročník

Žák:

- využije při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu obou rukou), použije základní technické prvky hry, tvoří kvalitní tón
- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- zahraje akordy v I. poloze
- předvede ovládnání prstů v základních prstokladech ve výchozí poloze nástroje v kombinacích na více strunách
- prokáže orientaci na hmatníku v V., VII., VIII. poloze na 1. struně
- zahraje pravou rukou v rejstříku Sul Tasto, Sul Ponticello
- určí z notového zápisu předznamenání a tóninu skladby, takt a tempové označení
- zapojí do hry prst „a“ pravé ruky
- zahraje skladby dvou slohových období

4. ročník

Žák:

- využije výrazové prostředky (agogiky) do hrané skladby
- zpomalí na vyznačených místech
- provede složitější rytmické útvary (trioly, tečkovaný rytmus)
- zahraje dvouoktávové stupnice s využitím prázdných strun
- zahraje jednoduché kadence
- předvede kombinaci způsobů úhozu (tirando, apoyando)
- při nácviu nové skladby nebo etudy prokáže samostatnou orientaci v notovém zápise skladby (určí takt, tóninu a tempo skladby)
- zahraje jednu skladbu přednesového rázu zpaměti

5. ročník

Žák:

- prokáže dokonalejší zvládnutí požadavku na kvalitní interpretaci
- zahraje rozložené akordy v různých prstových variantách
- zdokonalí techniku pravé ruky (hra rasgueada)
- předvede přednesovou a výrazovou stránku hry a znělý tón
- zhodnotí svůj výkon
- interpretuje skladby různých stylových období od renesance až po současnost

- zaměří se na hru malého a velkého barré a přirozených flažoletů
- prokáže schopnost hrát z listu na úrovni 2. ročníku I. stupně

6. ročník

Žák:

- zdokonalí techniku obou rukou
- uplatní a odstupňuje ve hře dynamiku a výrazové prostředky
- naladí nástroj podle sluchu
- prokáže vytříbenější vlastní sluchovou představivost
- zahraje skladby s úseky v polohách a s použitím barré
- rozvine schopnost hry z paměti
- prokáže orientaci ve hře akordických značek
- provede snadněji a přesněji rytmické figury
- zahraje skladbu v požadovaném tempu
- zahraje náročnější dueta s vyučujícím, při kterých uplatní různá tempa, dynamiku, barevnost
- interpretuje přednesové skladby z paměti

7. ročník

Žák:

- předvede základní techniku hry na kytaru
- využije při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsob hry
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- využije plynulé výměny do vyšších poloh
- sám si naladí nástroj
- zahraje kadence a doprovody dle akordických značek
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- prokáže schopnost uplatnit se v nejrůznějších komorních a souborových skupinách
- uplatní vlastní osobitý hudební projev

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje ve vyšších polohách
- předvede nové technické prvky (umělé flažolety, pizzicato, tremola)

2. ročník

Žák:

- obohatí a rozvine technickou stránku hry studiem vhodných etud a skladeb
- prokáže systematické provádění domácí přípravy

3. ročník

Žák:

- prokáže schopnost ovládat technické prvky hry na nástroj

- předvede samostatně práci s barvou i kvalitou tónu
- využije volného pohybu levé ruky po celém hmatníku

4. ročník

Žák:

- prokáže využití svých hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb
- prezentuje vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- objektivně zhodnotí svůj výkon

KOMORNÍ HRA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- uplatní své schopnosti a dovednosti, zahraje jednotlivé části samostatně i skupinově
- osvojí si základní zásady komorní souhry
- přečte notový zápis včetně dynamických znamének, tempových a přednesových označení a podle nich dotvoří výslednou zvukovou podobu skladby
- zahraje jednoduché a krátké odpovídající komorní skladby
- prokáže své přizpůsobení společnému uměleckému záměru a pojetí skladby, respekt ke svým spoluhráčům, pečlivost v přípravě do hodin komorní hry
- prezentuje vnímání vlastního dílu odpovědnosti za kvalitu hudebního výkonu souboru
- navrhne společně s učitelem a ostatními členy souboru provedení studovaných skladeb, předloží s vlastními podněty a nápady, analyzuje je v konfrontaci s jinými názory a přístupy
- společně se podílí na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby, reaguje na gesta vedoucího hráče a spolu s ostatními se jim podřídí (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- využije v oboru komorní a souborové hry schopnosti hry z listu, znalost základních tempových a přednesových označení a dalších hudebních znamének a schopnost jejich pohotové realizace
- prokáže orientaci v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- projeví iniciativní přístup ke studiu souborových (ale i sólových) skladeb, přednese vlastní nápady, diskutuje o nich a zdůvodní je

4. ročník

Žák:

- podílí se společně s jinými na vytváření umělecké úrovně souboru, interpretační a stylové koncepci studovaných skladeb, představí své vlastními návrhy výběru repertoáru
- na základě dosažené technické úrovně v ovládnání svého nástroje interpretuje technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního i myšlenkového obsahu díla
- prezentuje alespoň přibližnou představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- zapojí se do výběru repertoáru různých stylových období
- zahraje v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- zhodnotí nejen svůj výkon, ale i výkon svých spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.10. Studijní zaměření – HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Pod názvem bicí nástroje se nabízí široká nabídka nástrojů: blanozvučné (malý buben, tympány, bicí souprava), melodické (zvonkohra, xylofon) a ostatní (triangl, tamburína,claves).

Bicí nástroje se uplatňují nejen sólově, ale i v různých typech souborů a žánrových zaměření.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky techniky hry na bicí nástroje, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.10.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na bicí nástroje	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.10.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Charakteristika studia:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na bicí nástroje. Prostřednictvím tohoto studia žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení těla a paliček
- zahraje krátké rytmické cvičení na malý buben
- zaimprovizuje jednoduchý doprovod na bicí soupravu

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.10.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.10.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hry na bicí nástroje, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje šestnáctinové rytmy na malém bubínku
- dodrží uvolněné uchopení paliček a správného úhozu
- zahraje základní rytmické struktury v kombinaci čtvrtových a osminových not na malý buben
- prokáže orientaci v jednoduchém notovém zápise (vytleská rytmus, zahraje na malý buben při správném střídání rukou)

2. ročník

Žák:

- dodrží správnou realizaci jednoduchého notového zápisu
- prokáže schopnost zahrát jednoduché přírazy na malý buben
- předvede základy víření na malý buben
- použije dynamickou škálu od piana do forte
- zahraje na bicí soupravu kombinaci velký, malý buben a hi-hat

3. ročník

Žák:

- zahraje víření na malý buben s použitím rozdílné dynamiky
- předvede nezávislé používání rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- prokáže orientaci v základních beatových doprovodech
- zahraje z not jednoduchou skladbu na melodický bicí nástroj

4. ročník

Žák:

- zvolí různé techniky hry na blánu a ráfek malého bubnu
- předvede jednoduché rytmy souhry rukou a nohou při hře na soupravu s použitím tom-tomů
- předvede základní techniky hry jak na melodické, tak i perkusní nástroje
- zahraje zpaměti jednoduchou píseň na melodické nástroje

5. ročník

Žák:

- předvede jednoduché, dvojité a trojitě přírazy na malý buben
- zahraje na bicí soupravu doprovod skladby hrané na klavír nebo s CD
- zvolí správný úhoz při hře elementárních cvičení na tympány

6. ročník

Žák:

- zahraje na malý buben sled různých střídavých taktů
- improvizuje doprovod ke skladbám různých žánrů na bicí soupravu
- prokáže hru zpaměti na melodický bicí nástroj

7. ročník

Žák:

- použije správnou techniku hry na melodické bicí nástroje
- předvede znalost rukokladů při použití paliček na všechny typy nástrojů
- prokáže orientaci v polyrytmických strukturách a správně je realizuje
- při hře na bicí soupravu předvede rytmické doprovody v základním tvaru i jednoduchých variacích
- sestaví a naladí nástroj (bicí soupravu)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje různé techniky úhozu na tympány, včetně víření
- improvizuje taneční a beatové doprovody podle charakteru skladby

2. ročník

Žák:

- sestaví soupravu bicích nástrojů
- prokáže výběr a užití správného typu paliček pro hru na malý buben a tympány
- užije hudební analýzu pro správné interpretační provedení hudebního díla
- formuluje kritiku na vlastní interpretaci nebo na hru dalších interpretů

3. ročník

Žák:

- prezentuje své vlastní hudební názory
- provede samostatně náročnější skladbu pro daný bicí nástroj
- prezentuje vlastní představu o interpretaci skladby podle notového zápisu

4. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v historii a užití jednotlivých bicích nástrojů
- dodrží interpretaci notového zápisu při rozlišení blahozvучných a melodických nástrojů
- profiluje se stylově podle svého zájmu a zaměření

KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA

Charakteristika:

V předmětu Komorní a souborová hra žák hraje ve dvou- nebo vícečlenné skupině. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v notovém zápisu
- zahraje dané části samostatně i skupinově
- zahraje stylově správně různé skladby různých žánrů
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- zhodnotí svůj výkon
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období
- při hře vnímá své spoluhráče a reaguje na ně
- prezentuje své dovednosti v poučeném přístupu ke společné realizaci skladby

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- označí jednotlivé hráčské party v partituře
- popíše tempový a dynamický průběh hraných skladeb
- užije odpovídající techniku hry k rozlišení charakteru skladeb po stránce nálady, dynamiky a stavby
- rozvine svoji schopnost rychlé reakce při souhře
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů
- přizpůsobí vlastní hru pro dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- spolupodílí se na celkovém vyznění souborového zvuku
- ctí dohodnutá pravidla při společné improvizaci
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období

4. ročník

Žák:

- zahraje dané části samostatně i skupinově
- navrhne technická řešení a způsob cvičení při náročnějších skladbách (úhozové techniky apod.)
- využije své zkušenosti a dovednosti ve prospěch kolektivu
- zformuluje a patřičným způsobem prezentuje své poznatky mladším žákům – členům souboru
- rozliší doprovodné a sólové části jednotlivých partů a na jejich základě určí své postavení v rámci skupiny
- zahraje doprovod k jinému nástroji, tvoří vlastní stylové improvizace
- prokáže uplatnění se v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- vyjádří svůj názor k repertoáru souboru
- samostatně zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.11. Studijní zaměření – SÓLOVÝ ZPĚV

Úkolem výuky sólového zpěvu je dát základy pro přirozené a správné používání zpěvního hlasu, osvojení základních pěveckých a interpretačních návyků a dovedností, které by žák mohl později využít v sólovém i v kolektivním zpěvu. Žák se seznámí s odlišnostmi hudebních období a hudebních žánrů. V obrysech pozná vývoj vokální hudby a její specifické útvary (píseň, árie, opera, opereta aj.). Naučí se pečovat o svůj hlas a dodržovat zásady hlasové hygieny. Cílem výuky je také vychovat z žáka pozorného a vnímavého posluchače s vlastním názorem.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal základní prvky pěvecké techniky a přednesu zpěvu, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží technická hlasová cvičení, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem výuky je přímo sólový zpěv, výuka je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorního zpěvu, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.11.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Sólový zpěv	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.11.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

SÓLOVÝ ZPĚV

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementárními prvky základů pro sólový zpěv. Prostřednictvím tohoto studia žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení těla při zpěvu
- prokáže základy přirozeného hlasového projevu
- zazpívá jednoduché písně lidové a umělé v malém tónovém rozsahu
- rozezná zpěvní hlas od mluveného projevu
- předvede správné držení těla a klidný postoj bez zvedání ramen při nádechu
- zazpívá jednoduché písně z paměti
- rozliší povahu a náladu písně (pomalá, rychlá, veselá, smutná)

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby.

5.1.1.11.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní zpěv						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.11.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

SÓLOVÝ ZPĚV

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s pěveckou interpretací, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem výuky je sólový zpěv, výuka je realizována ve všech ročnících.

SÓLOVÝ ZPĚV

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v základních pěveckých pojmech, ukáže správné a přirozené držení těla a uvolněný postoj při zpěvu
- předvede hluboký nádech s pozvolným výdechem, realizuje dechová cvičení vhodná k budování základů pro správné dýchání
- zazpívá jednoduchá hlasová cvičení v rozsahu kvinty a jejich transpozice ve svém hlasovém rozsahu
- zazpívá z paměti jednodušší lidové i umělé písně
- rozliší dynamiku p, f

2. ročník

Žák:

- předvede jednoduchá hlasová cvičení, která použije při opatrném rozšiřování svého hlasového rozsahu, ale také při navozování hlavové rezonance
- zobecní základy pěvecké techniky brumendo
- měkce nasadí tóny, zazpívá lehce, nepřepíná hlas
- předvede uvolněný postoj a správné držení těla při zpěvu
- čistě zaintonuje a zopakuje kratší melodické a rytmické útvary
- předvede zřetelnou a přirozenou výslovnost
- prokáže schopnost vyjádřit náladu písně (veselá, smutná)
- prokáže schopnost určité samostatné domácí přípravy

3. ročník

Žák:

- zobecní zásady klidného dýchání, fixuje správný uvolněný postoj při zpěvu
- měkce nasadí tón, artikuluje bez větších obtíží
- předvede legatový způsob zpěvu na hlasových cvičeních a aplikuje tento způsob při nácvičení písní
- prokáže schopnost užití základní dynamiky a agogiky při interpretaci písní
- zazpívá s doprovodem klavíru nebo jiného hudebního nástroje
- prokáže znalost zásad hlasové hygieny

4. ročník

Žák:

- dodrží hluboký nádech (nosem), zadrží dech, klidný výdech, vše směřuje k budování dechové opory
- zvolí a použije hlasová cvičení maximálně v rozsahu oktávy k rozšiřování hlasového rozsahu
- zdokonalí a uplatní legatový způsob zpěvu v hlasových cvičeních i písních
- pozná a užije základní agogiku a dynamiku p, mf, f, crescendo a decrescendo v melodii
- nastuduje více písní z paměti, je schopen veřejného vystoupení

5. ročník

Žák:

- prokáže schopnost pracovat na vyrovnanosti hlasu, zdokonalí hlasovou techniku, nenásilným způsobem směřuje tóny do hlavové rezonance
- užije vhodných hlasových cvičení k rozšiřování hlasového rozsahu
- nachází nové možnosti svého hlasu
- předvede schopnost výrazově vyjádřit píseň přiměřeně svým schopnostem, možnostem a temperamentu

6. ročník

Žák:

- zazpívá písně v náročnějších úpravách
- předvede základní pěveckou, dechovou a artikulační techniku staccata, měkce a shora nasazeného tónu

- použije získané návyky a dovednosti při nastudování písní, jejich interpretaci
- prokáže orientaci v notovém zápise, předvede užití větší škály dynamiky, agogiky a výrazových prostředků
- zazpívá písně v náročnějších úpravách napříč hudebními žánry
- dodrží zásady hlasové hygieny (vzhledem k možným mutačním změnám)

7. ročník

Žák:

- propojí základy dechové a pěvecké techniky, použije hlavovou rezonanci, měkce nasadí tón
- prokáže dodržení základů správné artikulace, přirozeně a srozumitelně vyslovuje texty písní
- zazpívá náročnější hlasová cvičení, ve kterých aplikuje legato a staccato, dbá na uvolnění čelisti
- rozšiřuje hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky
- kultivuje svůj hlasový projev a na základě pochopení hudby, včetně obsahu textů písně, zvolí adekvátní výrazové prostředky
- nastuduje vybrané skladby a připraví se na absolventské vystoupení
- zobecní důležitost návyků hlasové hygieny a důsledně je uplatňuje

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zdokonalí a prezentuje vědomé užití dosažené pěvecké, dechové a artikulární techniky
- využije hlas v celém svém rozsahu a rozvine schopnost propojovat a vyrovnávat hlasové rejstříky
- frázuje úměrně melodické linii skladby
- prokáže pohotovou orientaci v notovém zápisu a textu písní
- uplatní základní agogiku a dynamiku, vystihne význam textu a zvolí přiměřené interpretační výrazové prostředky
- zazpívá vokalizy úměrné své hlasové vyspělosti, lidové a umělé písně v náročnějších úpravách

2. ročník

Žák:

- prezentuje možnosti využití dynamiky a agogiky a dbá na kultivovaný hlasový projev
- dodrží kultivované tvoření tónu a dle svých možností rozšiřuje hlasový rozsah
- orientuje se v různých slohových hudebních obdobích a žánrech
- prokáže schopnost vlastního kritického hodnocení svého výkonu
- samostatně reaguje na pokyny korepetitora při korepetici

3. ročník

Žák:

- zazpívá větší dechové fráze
- předvede vyrovnanost vokálů, zřetelně artikuluje, zpívá kantilénu
- prokáže schopnost čistě intonovat v celém svém hlasovém rozsahu
- vedle vokaliz a písní (různých stylů a žánrů) nastuduje i jednodušší árie
- zvolí a vyhledává určitý druh repertoáru dle svého hudebního a estetického cítění
- interpretuje vokální skladby s doprovodem nástroje, ale i s doprovodem komorního souboru (napříč žánry)

4. ročník

Žák:

- zrekapituluje dosažené dovednosti a návyky v oblasti hlasové a dechové techniky, uvědoměle s nimi pracuje
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- předvede plynulé a správné frázování melodické linie
- kultivovaně interpretuje vokální skladby s využitím širší dynamické a agogické škály
- zhodnotí objektivně výkon svůj i jiných
- prokáže znalost základní pěvecké literatury, má povědomí o interpretačních odlišnostech slohových období

KOMORNÍ ZPĚV

Charakteristika studia:

V předmětu Komorní zpěv žák zpívá ve dvou- nebo vícečlenné skupině žáků. Žák si pomocí souborového zpěvu zlepšuje zejména intonační a metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími členy hudebního uskupení.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- pozná kánon jako hudební formu a je schopen jej zazpívat
- předvede schopnost zpěvu jednoduchého dvojhlasu (tercie, sexty)
- užije dynamiku piano, forte a je schopen spolupráce a naslouchání dalšího zpěváka či učitele
- prezentuje zásady hlasové hygieny a sám je uplatňuje
- zazpívá trioly a synkopy
- prokáže samostatnost při korepetici
- prokáže schopnost zpívat obtížnější dvojhlas dle svých možností
- zazpívá lidové písně a capella
- zazpívá se složitějším hudebním doprovodem
- vytvoří druhý hlas (např. v terciích)
- předvede spolupráci se svým pěveckým partnerem na výrazové stránce skladby
- veřejně vystoupí např. na třídních přehrávkách

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost uplatnit základní návyky a dovednosti získané na předešlém stupni uměleckého vzdělávání
- označí jednotlivé zpěvní party v partituře
- popíše tempový a dynamický průběh skladeb
- uvědoměle vnímá ostatní hlasy
- je schopen vlastního kritického hodnocení vokální i vokálně instrumentální hudby
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních spoluhráče
- přizpůsobí vlastní interpretaci dosažení hudební vyváženosti celé skupiny
- zařadí jednotlivé skladby do slohových období
- prokáže orientaci ve vícehlasých partech a dokáže zazpívat svůj part s intonační jistotou

4. ročník

Žák:

- zazpívá náročnější dvojhlasy, tříhlasy
- zobecní základy hlasové hygieny a dodržuje ji
- zazpívá intonačně čistě
- předvede spolupráci s druhým zpěvákem, ostatními zpěváky či doprovodnými hráči
- prokáže schopnost kritického zhodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních
- na základě svých zkušeností zvolí při interpretaci vhodné výrazové prvky

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.12. Studijní zaměření – SBOROVÝ ZPĚV

Zpěv je nejpřirozenějším hudebním projevem člověka. Kultivovaný pěvecký projev je nejvýraznějším a nejučinnějším hudebním vyjadřovacím prostředkem, který se uplatňuje v umělé hudbě všech stylových období a žánrů. Sborový zpěv má navíc všechny přednosti kolektivní činnosti. Sborový zpěv rozvíjí žáka v hudebních dovednostech, ale vede také k vzájemné odpovědnosti členů, koriguje rozdíly mezi členy (psychické, fyzické a sociální).

Sborový zpěv umožňuje žákům interpretovat díla nejrozmanitějších epoch, stylů a žánrů a tím přispívá k rozvoji jejich hudebního cítění a rozhledu.

5.1.1.12.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Sborový zpěv	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.12.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

SBOROVÝ ZPĚV

2. ročník

Žák:

- zaujme zklidněnou pozici těla při zpěvu vsedě
- zazpívá jednoduché lidové písně
- předvede spojení hudebních a pohybových činností
- zaujme zklidněnou pozici těla při zpěvu vestoje
- zazpívá jednoduché lidové písně ve své přirozené hlasové poloze
- na jednoduchých modelech napodobí hlavový tón
- pozná a pojmenuje notovou osnovu, houslový klíč, popíše základní části noty

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Reflexe a recepce hudby.

5.1.1.12.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem

základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.12.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

SBOROVÝ ZPĚV

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- předvede správný postoj (správné sezení) při zpěvu
- prezentuje přirozený neforsírovaný zpěv
- udrží představu tonality v rozsahu svého hlasu
- napodobí hlavový tón (m3 dolů ve vyšší poloze)
- reaguje na základní dirigentská gesta
- zazpívá kratší fráze legato
- označí notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a jejich pomlky, houslový klíč, notovou osnovu, takt a taktové čáry

2. ročník

Žák:

- nasadí měkce tón
- správně artikuluje
- zazpívá legato
- předvede přirozené otvírání úst při zpěvu
- určí pohyb melodie dle výšky not
- prokáže orientaci v typech posuvek

3. ročník

Žák:

- samostatně provede klidný nádech
- předvede správné dýchání a uvědomuje si je
- použije střídavý dech na intonačních cvičeních
- prokáže postupné rozšíření svého hlasového rozsahu
- zazpívá středně dlouhou frázi legato
- zazpívá s vyrovnanými vokály
- pěvecky rozliší dynamiku
- zaintonuje jednohlasou píseň a jednoduchý dvojhlas
- rozliší tóniny a stupnice

4. ročník

Žák:

- běžně zazpívá hlavový tón

- zazpívá otevřené brumendo
- aplikuje rozvíjející se hudební paměť
- zazpívá písně pro volný nástup hlavních stupňů
- zazpívá plynulé crescendo a decrescendo
- zazpívá s vyrovnanými vokály
- užije rozšířený hlasový rozsah
- intonuje pěvecké modely vedoucí k rozšíření hlasového rozsahu
- propojí vizuální orientaci s intonací melodie
- zazpívá intervaly prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta

5. ročník

Žák:

- prokáže schopnost přesně reagovat na sbormistrova gesta
- použije základy hlasové hygieny, kultury a výslovnosti
- využije rozšířený hlasový rozsah
- zazpívá intervaly prima – oktáva
- zazpívá jednoduchý harmonický a polyfonní vícehlas

6. ročník

Žák:

- prokáže schopnost reagovat na výrazové požadavky sbormistra
- nacvičí skladby dle notového partu
- uplatní základy dechové techniky, intonace a rytmu
- vyrovná hlasové rejstříky
- samostatně zaintonuje svůj part ve vícehlasu s doprovodem

7. ročník

Žák:

- zobecní zásady hlasové hygieny a řídí se jimi
- uplatní harmonické citění
- pohotově a kultivovaně předvede použití svého hlasu
- prokáže schopnost aktivně pracovat s notovým partem
- použije škálu agogických a dynamických možností
- interpretačně odliší styly a období

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

Charakteristika:

Sborový zpěv je specifickým oborem, v němž žák I. stupně získal potřebné znalosti a dovednosti pro praxi člena pěveckého sboru a studiem II. stupně tyto významně prohlubuje. Formální výstupy studia jednotlivých ročníků II. stupně jsou proto totožné, liší se pouze stupněm vospělosti hlasu (v souvislosti s fyzickým vývojem žáka a dozráváním jeho hlasu) a množstvím nastudovaného hudebního materiálu.

1. ročník

Žák:

- použije zásady hlasové hygieny a prezentuje je
- prokáže samostatnou orientaci v notovém zápisu
- zazpívá vícehlasé skladby v harmonickém slohu s doprovodem

2. ročník

Žák:

- zazpívá vícehlasé skladby v harmonickém slohu bez doprovodu
- zazpívá vícehlasé polyfonní skladby
- samostatně zaintonuje svůj part ve vícehlasu
- interpretuje s vědomým užitím pěvecké techniky

3. ročník

Žák:

- zazpívá vícehlasou polyfonií a capella
- užije vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- prokáže orientaci ve struktuře sborové partitury
- samostatně nastuduje vedení svého hlasu

4. ročník

Žák:

- zazpívá složité polyfonní skladby
- výrazově rozliší interpretované skladby
- zazpívá z listu jednodušší skladby

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

Výuka sborového zpěvu se realizuje jako kolektivní výuka, jsou zde propojeny prvky hudební interpretace a tvorby a recepce a reflexe hudby.

5.1.1.13. Studijní zaměření – HRA NA BASKYTARU

Baskytara patří do skupiny nástrojů, které jsou v dnešní době velmi oblíbené ve všech věkových kategoriích. Baskytara se uplatňuje zejména jako doprovodný nástroj, dále v komorní a souborové hře a v hudebních skupinách, ale i jako nástroj sólový. Účelně se zapojuje do hudebních aktivit rozmanitých stylů a žánrů.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky baskytarové techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.13.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na baskytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.13.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA BASKYTARU

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na baskytaru. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- má osvojeny základní návyky při držení nástroje
- udrží pravou i levou ruku v základním postavení
- zahraje krátké rytmické úseky
- hraje na prázdných strunách
- na základě fyzické vyspělosti ovládá držení tónu
- hraje nejjednodušší skladbičky, melodie, říkadla a lidové písně
- orientuje se v hudebním zápisu

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.13.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.13.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA BASKYTARU

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hudby prostřednictvím baskytary, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- předvede optimální držení nástroje
- předvede úhoz s dopadem prstů pravé ruky na prázdných strunách
- použije k tlumení prstů levé ruky
- přečte noty v basovém klíči v malé oktávě
- předvede správné postavení levé ruky
- zahraje cvičení v I. a II. poloze
- zahraje z not lidovou píseň, jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák:

- předvede výměnu mezi I. a II. polohou
- zahraje ve III. poloze
- předvede správné postavení levé i pravé
- čte rytmus čtvrtových a osminových not

- rozliší rozdíl v dynamice *p* a *forte*
- vytvoří jednoduchý doprovod k písním (z not i akordových značek)

3. ročník

Žák:

- zahraje etudy ve III. a IV. poloze
- použije ke hře prsty i trsátko
- předvede hru *tenuto*, *staccato*, *legato* včetně akcentů
- rozpozná způsoby interpretace klasické a nonartificiální hudby

4. ročník

Žák:

- předvede hru v V. a VI. poloze
- použije výměny mezi I. a VI. polohou
- zahraje *glissando*, *slide* a *legato*
- interpretuje složitější rytmické pasáže (*ligatura*, *synkopa*)
- zahraje repertoár z různých stylových období

5. ročník

Žák:

- zahraje v VII. a VIII. poloze
- předvede plynulou výměnu mezi I. a VIII. polohou
- využije v taneční a rockové hudbě hru trsátkem
- předvede hru dvojhlasnou, slappový palec, trhanou techniku, perkusní úhozy palcem
- prokáže znalost hry z listu (2. ročník I. stupně)

6. ročník

Žák:

- předvede hru v IX. a X. poloze
- využije pomocný prstoklad ve hře oktáv
- prokáže znalost hry podle akordových značek
- předvede hru slappové techniky
- zahraje z listu (3. ročník I. stupně)

7. ročník

Žák:

- předvede hru v XI. a XII. poloze
- naladí samostatně svůj nástroj
- vytvoří podle akordových značek vlastní doprovod
- zahraje v různých stylech a žánrech

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zahraje ve XIII. poloze
- realizuje výměnu mezi I. a XIII. polohou
- prokáže orientaci klasické hře prsty i bluesovou hru pomocí palce

2. ročník

Žák:

- zahraje v XIV. poloze
- předvede výměnu mezi I. a XIV. polohou
- interpretuje ve vlastním výrazovém projevu

3. ročník

Žák:

- zahraje v XV. poloze
- realizuje výměny mezi I. a XV. polohou
- předvede znalost not v houslovém klíči

4. ročník

Žák:

- prokáže schopnost samostatného názoru na interpretaci skladby
- posoudí svůj výkon
- předvede znalost různých specifických technických prvků ve hře

KOMORNÍ HRA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- uplatní své schopnosti a dovednosti, zahraje jednotlivé části samostatně i skupinově
- osvojí si základní zásady komorní souhry
- dodržuje délky tónů v souladu na stylizaci hry
- předvede orientaci ve hře těžkých a lehkých dob
- zahraje synkopické útvary
- dodrží dynamiku a tempo skladby
- zahraje podle dirigenta
- předvede souhru se souborem
- ovládá barevné odstíny hry

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- zahraje technicky i přednesově obtížnější skladby
- užije hru v polohách
- interpretuje hudbu všech období
- přinese vlastní herní invenci

4. ročník

Žák:

- podílí rozliší pozici hráče sólového partu, hry basfigury nebo doprovodného partu
- zahraje dle zásad správné dobové interpretace
- dodrží tektoniku skladeb
- zhodnotí nejen svůj výkon, ale i výkon svých spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.14. Studijní zaměření – HRA NA AKORDEON

Akordeon zajímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj plní akordeon v hudebním životě funkci jak samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Výuka koncipovaná na nových principech dává žákům takové odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hráčské techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.1.14.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na akordeon	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.14.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA AKORDEON

Charakteristika:

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na akordeon. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání. Studium je určeno pro děti pěti až sedmileté. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- má osvojeny základní návyky při držení nástroje
- udrží pravou i levou ruku v základním postavení
- ukáže, pojmenuje a popíše hlavní části nástroje
- prokáže orientaci v rozsahu pěti tónů v klávesnicové části a prokáže znalost 4 tónů v základní řadě basů
- dle svých schopností zahraje jednoduchou lidovou píseň
- orientuje se v hudebním zápisu

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.14.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.14.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně**HRA NA AKORDEON****Charakteristika:**

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hudby prostřednictvím akordeonu, hudební naukou a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- předvede optimální a správné sezení a držení nástroje
- zahraje jednoduché lidové písně pravou rukou s doprovodem levé ruky
- prokáže zvládání problematiky postavení měchu a postavení rukou
- rozlišuje tempa: pomalu a rychle
- má povědomí o pojmech repetice, prima a sekunda volta, legato, staccato, koruna, piano, forte

2. ročník

Žák:

- rozliší pětiténový rozsah podle svých schopností
- prokáže ovládání hry společně oběma rukama
- rozliší hru v základních dynamických stupních – forte, piano
- zahraje podle dynamických značek – f, p, crescendo, decrescendo

- zahraje stupnici C dur podle svých schopností každou rukou zvlášť
- předvede plynulé vedení měchu podle značek
- prokáže znalost pojmů: ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola
- rozliší takty čtvrté, osminové i půlové

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje samostatnost a nezávislost rukou
- rozliší a zahraje legato s staccato
- zahraje durovou stupnici se základním akordem a jeho obraty každou rukou zvlášť
- interpretuje jednoduché skladby z paměti dle svých schopností
- prokáže schopnost základní dvojhlasné hry
- rozliší dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)

4. ročník

Žák:

- předvede schopnost dynamického odstínění hry
- při hře použije mollové akordy
- zahraje skladby různých stylových období v rámci svých schopností
- prokáže znalost přednesových označení (cantabile, dolce, giocoso)

5. ročník

Žák:

- zdokonaluje kulturu tónu pomocí měchové techniky
- uplatní při hře rejstříkovou techniku
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem podle akordických značek
- předvede přepínání rejstříků během hry
- zahraje stupnice a technická cvičení v rychlejších tempech
- prokáže základní orientaci v jednoduchých hudebních formách
- rozliší jednotlivá hudební období na základě poslechu skladby a čtení notového zápisu

6. ročník

Žák:

- hrou stupnic a etud zdokonaluje své technické schopnosti
- rozliší hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- prokáže znalost hry podle akordových značek
- zahraje z listu vybrané skladby a zdokonaluje tak orientaci v notovém zápise
- transponuje jednoduché lidové písně

7. ročník

Žák:

- prokáže přesnou a jistou orientaci při hře v melodické i basové části nástroje
- prokáže schopnost základní nastudování vybrané skladby z větší části samostatně
- podílí se na výběru skladeb
- posoudí vlastní výkon sluchovou sebekontrolou

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- rozliší hru různých žánrů a stylů
- předvede měkké a ostré nasazení tónů
- prokáže vhodný způsob užití rejstříkové techniky
- při hře využije základní artikulační techniky

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost samostatné práce na tvorbě prstokladů tak, aby vyhovovaly jeho vlastním dispozicím a potřebám
- prokáže schopnost správného počítání při hře akordických značek
- interpretuje vybrané skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- prokáže zvládnutí kultivovaného ukončení tónu a využití střídavého měchu
- prokáže dostatečnou míru odborné znalosti, jak technicky nacvičit obtížná místa v přednesových skladbách
- předvede práci s tónem
- předvede schopnost frázování
- dále rozvíjí svou hudební paměť

4. ročník

Žák:

- prokáže schopnost samostatného názoru na interpretaci skladby
- posoudí svůj výkon
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- předvede znalost různých specifických technických prvků ve hře

KOMORNÍ HRA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- uplatní své schopnosti a dovednosti, zahraje jednotlivé části samostatně i skupinově
- osvojí si základní zásady komorní souhry
- dodržuje délky tónů v souladu na stylizaci hry
- předvede orientaci ve hře těžkých a lehkých dob
- zahraje synkopické útvary
- dodrží dynamiku a tempo skladby
- zahraje podle dirigenta, případně vedoucího hráče
- předvede souhru se souborem

- ovládá barevné odstíny hry

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- zahraje technicky i přednesově obtížnější skladby
- interpretuje hudbu všech období
- přinese vlastní herní invenci

4. ročník

Žák:

- rozliší pozici hráče sólového partu nebo doprovodného partu
- zahraje dle zásad správné dobové interpretace
- dodrží tektoniku skladeb
- orientuje se v základních tanečních formách – polka, valčík, tango, cha-cha, beat
- využije získaného povědomí o zvukových možnostech akordeonu ve spojení s jinými nástroji
- zhodnotí nejen svůj výkon, ale i výkon svých spoluhráčů

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby

Nauka o hudbě má žákovi umožňovat orientaci ve světě hudby. Má poskytovat vědomosti, znalosti a zkušenosti, které žák prakticky využije ve své interpretační praxi. A také jej učí využívat a přenášet zkušenosti a dovednosti z praxe do vnímání hudby. Předpokladem realizace vzdělávacího obsahu je vedle teoretické složky také činnostní pojetí výuky.

Cílem je vychovat poučeného interpreta a posluchače, který je schopen propojit hudební teorii s praxí a hlouběji tak hudbu prožít a pochopit.

5.1.2.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hudební nauka	1	1

5.1.2.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

HUDEBNÍ NAUKA

2. ročník

Žák:

- zazpívá jednoduchou lidovou píseň (s doprovodem i bez doprovodu) s ohledem na základní intonační a pěvecké návyky
- rytmizací (hra na tělo, tleskání, apod.) doprovodí lid. písně a slyšenou hudbu
- rozliší a určí kvalitu tónu (výška, délka, síla, barva) a tónorod
- určí kontrast emoční složky hudby (smutná, veselá, rychlá, pomalá)
- prokáže orientaci v základních pojmech a grafických symbolech notografického zápisu (notová osnova, houslový klíč, označení taktu, nota, pomlka, taktová čára)
- prokáže získané dovednosti v oblasti intonace, pěveckého projevu, rytmické složky zpěvu a rytmického doprovodu

5.1.2.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				

5.1.2.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

HUDEBNÍ NAUKA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- rozezná při poslechu tóny a zvuky, vymezí základní vlastnosti zvuků a tónů
- prokáže znalost pojmů z oblasti hudební terminologie, označí a vytvoří znaky notografického záznamu, aplikuje je do praxe, případně je vhodným způsobem demonstruje:
notová osnova, nota a pomlka (rytmické hodnoty celá, půlová, čtvrtová, osminová), rytmus, houslový klíč, basový klíč, taktová čára, takt – dvoučtvrtový, tříčtvrtový a celý, tečka u noty, staccato, legato, ligatura, koruna, křížek, bé, odrážka, dynamika (p, mf, f), crescendo a decrescendo, repetice, stupnice, trojzvuk, předznamenání
- prokáže orientaci v zápise not $c^1 - c^2$ v houslovém klíči
- určí předznamenání stupnic dur do 2# a 2b
- rozezná poslechem jednotlivé reprezentativní hudební nástroje

2. ročník

Žák:

- prokáže znalost pojmů z oblasti hudební terminologie, označí a vytvoří znaky notografického záznamu, aplikuje je do praxe, případně je vhodným způsobem demonstruje:
půltón a celý tón, repetice, Prima volta a Sekunda volta, metrum, předznamenání, šestnáctinová nota, tónorod dur x moll, osminový takt, akord, kvintakord
- prokáže orientaci v zápise not $c^1 - c^3$ v houslovém klíči
- určí předznamenání stupnic dur do 4# a 4b
- prokáže schopnost elementární sluchové analýzy (vyšší x nižší, dvouzvuk x trojzvuk, dur x moll, dvoudobý a třídobý takt)

3. ročník

Žák:

- prokáže znalost pojmů z oblasti hudební terminologie, označí a vytvoří znaky notografického záznamu, aplikuje je do praxe, případně je vhodným způsobem demonstruje:
obraty kvintakordu, tempo (základní informace), agogika, předtaktí, triola, rozdělení oktáv, základní stupně stupnice, šestnáctinový takt, mollová stupnice, dělení mollových stupnic, dynamika (ppp – fff), tónina, dále pak interval, základní intervaly (čisté a velké), které vytvoří a určí
- vyjádří svými slovy princip tvoření dur a moll stupnic s # a b
- prokáže orientaci v zápise not C – c^1 v basovém klíči
- určí předznamenání stupnic dur do 7# a 7b, moll do 4# a 4b

- vymezí dělení hudebních nástrojů (skupiny: dechové, strunné a bicí)
- provede sluchovou analýzu (jednoduchá melodie, určování tónorodu, počtu tónu v souzvuku, jednoduchý rytmus)

4. ročník

Žák:

- prokáže znalost pojmů z oblasti hudební terminologie, označí a vytvoří znaky notografického záznamu, aplikuje je do praxe, případně je vhodným způsobem demonstruje:
tempo, předznamenání (jména a pozice posuvek), metrum, generální pauza, vícetaktová pomlka, x-oly, C-klíč, enharmonie, dále tzv. dělení intervalů na čisté, velké, malé, zm, zv - vytváří je a určí je
- určí předznamenání všech stupnic durových a mollových stupnic
- prokáže schopnost tvoření a určování stupnic, akordů, obrátů akordů, intervalů, hlavních stupňů stupnice
- charakterizuje základní znaky jednotlivých vývojových etap evropské hudby (po baroko)
- prokáže orientaci v základních hudebních uskupeních
- sluchovou analýzou určí větší vs. menší interval

5. ročník

Žák:

- prokáže znalost pojmů z oblasti hudební terminologie, označí a vytvoří znaky notografického záznamu, aplikuje je do praxe, případně je vhodným způsobem demonstruje:
základy transpozice, elementární harmonie, základní pojmy hudebních forem, vedení hlasů, instrumentace (rozdělení hlasů)
- charakterizuje základní znaky jednotlivých vývojových etap evropské hudby (baroko – romantismus)
- zaintonuje základní intervaly

6. ročník

Žák:

- prokáže znalost pojmů z oblasti hudební terminologie, označí a vytvoří znaky notografického záznamu, aplikuje je do praxe, případně je vhodným způsobem demonstruje:
transpozice, harmonie a její funkce (tónika, subdominanta, dominanta, popř. zástupné stupně)
- charakterizuje základní znaky evropské hudby 20. století a tzv. hudby nonartificiální
- prokáže základní povědomí o historickém vývoji hudby, charakterizuje specifika historických slohových období v rámci hudebního vyjadřování
- má základní přehled o výstavbě hudebního díla a o hudebních formách
- sluchem rozpozná a rozdělí hudební nástroje, určí a charakterizuje různá hudební uskupení
- zaznamená slyšenou jednoduchou melodii a rytmus a rozeznat tónorod poslouchané skladby

- prokáže znalost významu základních gest dirigenta, sbormistra, vedoucího souboru
- sluchovou analýzou určí základní intervaly

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost aktivního poučeného poslechu hudby (vnímání základních stavebních prvků, kontrastů, formy, výrazové a emoční složky, apod.), vytvoření svého názoru a verbálního hodnocení skladby i její interpretace
- prokáže schopnost použít transpozici a základní harmonické funkce k vytvoření doprovodu jednoduchých melodií a lidových písní
- poslechem rozliší nejčastější vokální a instrumentální uskupení
- prokáže orientaci v notovém zápisu – uspořádání nástrojů, vedení melodických hlasů

5.2. VÝTVARNÝ OBOR

Výtvarný obor navštěvují tvořivé děti se zájmem o výtvarné umění. Atmosféra v ateliéru je tvůrčí a přátelská. Děti pracují v inspirujícím prostředí v malých skupinách s maximálním počtem patnácti žáků ve skupině. Výuka směřuje k rozvíjení osobnosti žáka, nabízí prostor k vlastnímu sebevyjádření. Každý zde má „své“ místo. Důraz je rovněž kladen na výchovu ke spolupráci.

Výuka je rozdělena do dvou předmětů. **Plošná tvorba** zahrnuje především kresbu, malbu a grafické techniky. V předmětu **Prostorová tvorba** se děti učí pracovat s keramickou hlinou, vytvářet objekty z různých materiálů, spolupodílet se na tzv. výtvarných akcích a podobně. Během celého studia jsou děti seznamovány s výtvarnou kulturou, získávají přehled o starém i moderním umění.

Nově přijatí žáci jsou zařazováni do ročníků podle věku a schopností. Učitel respektuje mentální zralost dětí, která je podmínkou pro skupinovou spolupráci a pro způsoby motivace žáků při výuce.

Součástí výuky jsou výtvarné výlety, návštěvy výstav a galerií, kurzy malby a kresby v přírodě (plenéry).

Do výuky výtvarného oboru mohou být zařazeny také výtvarné spolupráce s jinými obory ZUŠ (případně s jinými školami), což vede k podpoře a rozvoji sociálních vztahů mezi žáky a učiteli ve škole. Každoročně se výtvarný obor prezentuje výstavami prací, např. vánoční výstava, výstava zahrnující práce z plenéru, apod.

Absolventi výtvarného oboru s hlubším zájmem o studium mohou po složení přijímacích (talentových) zkoušek pokračovat na středních či vysokých školách uměleckého zaměření.

5.2.1. Vzdělávací oblast Výtvarná tvorba

5.2.1.1. Studijní zaměření VÝTVARNÁ TVORBA

5.2.1.1.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Plošná tvorba	2	2
Prostorová tvorba	1	1

5.2.1.1.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

Charakteristika studia:

V přípravném výtvarném studiu se nejmenší děti seznamují se základními výtvarnými technikami kresby, malby a prostorové tvorby. Hravou formou si osvojují základní dovednosti, učí se tvořivě myslet a spolupracovat. Výuka probíhá jednou týdně v tříhodinovém vyučovacím bloku.

PLOŠNÁ TVORBA

1. ročník

Žák:

- předvede práci s kreslicími nástroji
- namaluje obrázek vodovými nebo temperovými barvami, předvede práci s barevnými skvrnami

- dodrží hygienické návyky ve výtvarném ateliéru
- dodrží pravidla výuky s jejím časovým členěním (motivace, práce, přestávky, úklid)
- zareaguje na podnět učitele
- vybaví si hlavní památky ze svého okolí

2. ročník

Žák:

- využije prvky kresebného vyjádření (bod, linie, plocha)
- namíchá barvy, objevuje vlastnosti a možnosti barev
- rozpozná a pojmenuje pomůcky, které používá
- zapojí se do spolupráce se svými spolužáky
- popíše památky, které zná v místě svého bydliště, rozliší jejich hlavní výtvarné znaky (velikost, výška, barva, tvar, materiál)

PROSTOROVÁ TVORBA

1. ročník

Žák:

- prozkoumá proměny materiálů při jejich tvarování
- dodrží hygienické návyky ve výtvarném ateliéru
- rozliší základní rozdíly mezi plošným a prostorovým vyjadřováním
- přidá a odebere hmotu
- dodrží pravidla výuky s jejím časovým členěním (motivace, práce, přestávky, úklid)
- zareaguje na podnět učitele
- vybaví si hlavní památky ze svého okolí

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost práce s keramickou hlinou
- prozkoumá stopy nástrojů a nastíní možnosti jejich využití
- vymodeluje keramický plát
- převede jednoduchý kresebný návrh do plochy keramického plátu
- zapojí se do spolupráce s ostatními žáky a pomáhá s čištěním a úklidem pomůcek
- popíše památky, které zná v místě svého bydliště, rozliší jejich hlavní výtvarné znaky (velikost, výška, barva, tvar, materiál)

5.2.1.1.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.2.1.1.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

PLOŠNÁ TVORBA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- použije různé kreslicí nástroje a porovná účinky jejich působení
- namíchá barvy ze základních barev
- rozezná barvy syté a bledé
- rozvrhne kompozičně námět ve formátu papíru
- převede svůj návrh - skicu do plochy formátu, pracuje s různými formáty výkresů (A5, A4, A3, A2)
- zaznamená výtvarně jednoduchým způsobem památky ze svého okolí

2. ročník

Žák:

- použije vědomě vhodný kreslicí nástroj dle svého záměru (úzká, široká stopa)
- umístí kresbu do formátu, aktivně reaguje na korekci učitele
- namíchá barvy, orientuje se v barevném kruhu
- rozezná barvy teplé a studené
- dodrží pravidla, která platí při návštěvě muzea, galerie

3. ročník

Žák:

- zvolí samostatně kreslicí nástroj, pracuje s vlastnostmi nástrojů
- prokáže schopnost kombinovat kresebné techniky (tužka, rudka, uhel)
- namíchá barvy, použije barevný kruh, barevný kontrast
- popíše vlastnosti a možnosti barev (syty, průzračnost, krycí schopnosti)
- prezentuje osobní prožitek atmosféry díla, při práci v galerii (muzeu), aktivně reaguje na zadání učitele, průvodce

4. ročník

Žák:

- prokáže schopnost vypořádat realitu a výtvarně ji přepsat
- zachytí detail
- předvede vnímání optického působení barev a dokáže je využít (harmonie, kontrast)
- popíše jednotlivé kroky své práce
- samostatně vybere umělecké dílo, které jej oslovilo, zaznamená toto dílo formou skic a popisků

5. ročník

Žák:

- kresebně vyjádří tvary, prostor a objemy
- použije jednoduché způsoby vizování
- barevnou škálu obohatí o další odstíny
- popíše postup své (hotové) práce

6. ročník

Žák:

- prokáže ovládnutí technologií malby akvarelem a temperou, dosáhne správné hustoty barev
- připraví si podklad k malbě (šeps, vypínání akvarelového papíru)
- zvolí velikost formátu, který je schopen pojednat v daném časovém úseku (zná své tempo, rukopis)
- použije úhlové vizování
- objasní svůj záměr (návrh) spolužákům ve skupině

7. ročník

Žák:

- předvede kombinaci kreslířské a malířské techniky dle svého záměru
- využije optického působení barev, aplikuje nabyté zkušenosti
- prokáže ovládnutí úhlového a poměrového vizování
- prokáže schopnost si práci rozplánovat, dodržovat správné výtvarné a technologické postupy
- vytvoří výtvarný cyklus, dokončenou práci adjustuje
- prezentuje svůj záměr (návrh) spolužákům ve skupině a navrhne postup práce
- parafrázuje a osobitě zpracuje výtvarná díla, dle zadání a své představy volí, které dílo použije ke své tvorbě
- při hledání informací a souvislostí z dějin výtvarné kultury využije dostupných možností (knihy, internet, atd.)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost ovládnutí základních technologických postupů kresby, malby a grafiky, dokáže si práci časově rozvrhnout
- vhodně zkombinuje výtvarné techniky
- rozhodne, kterou výtvarnou techniku použije k vyřešení daného výtvarného problému
- dokončenou práci vhodně adjustuje

- prezentuje svoji práci před skupinou

4. ročník

Žák:

- samostatně vyhledá a zvolí náměty pro inspiraci, dokáže je vhodně zpracovat ve své tvorbě
- dosáhne vlastního osobitého výrazu (rukopisu)
- aplikuje nabyté zkušenosti, svobodně je využije k vyjádření vlastního záměru
- svou práci kriticky zhodnotí
- samostatně vyhledá náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybere podněty pro svoji tvorbu
- prokáže orientaci na poli výtvarného umění, v případě nejasností vyhledá informace v příslušné literatuře nebo na Internetu

PROSTOROVÁ TVORBA

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- rozezná a pojmenuje pomůcky a materiály, které zná a používá
- rozliší jednotlivé materiály (papír, hlína, látka, dřevo, plast, kov)
- vymodeluje základní tvary
- samostatně namíchá šlikr, vnímá potřebu důsledného slepování šlikrem
- předvede techniku zdobení vypichováním
- zaznamená výtvarně jednoduchým způsobem památky ze svého okolí

2. ročník

Žák:

- vymodeluje základní tvary, ze kterých práci „sestaví“
- dokáže si práci rozdělit do dílčích kroků
- slepí části keramické plastiky pomocí šlikru, namíchá šlikr do správné hustoty, reaguje na korekci učitele
- použije špachtle k úpravě povrchu
- rozliší různé druhy povrchů (hladký povrch, struktura)
- rozmíchá glazuru podle základních technologických postupů
- respektuje pravidla, která platí při návštěvě muzea, galerie

3. ročník

Žák:

- obohatí základní tvar o detaily, respektuje posloupnost jednotlivých kroků (od celku k detailu)
- uplatní různé možnosti povrchové úpravy dle svého záměru (kontrast mezi hladkým povrchem a strukturou)
- samostatně namíchá glazuru, zhodnotí možnosti nanášení glazur

- prezentuje osobní prožitek atmosféry díla, při práci v galerii (muzeu) aktivně reaguje na zadání učitele, průvodce

4. ročník

Žák:

- prokáže schopnost vystihnout tvar, zobrazuje detaily, vnímá prostor a objemy
- respektuje vlastnosti keramické hlíny (nosnost, zavadání, sesychání)
- dosáhne požadované barevnosti (syty) v závislosti na množství nanesené glazury
- popíše jednotlivé kroky své práce
- samostatně vybere umělecké dílo, které jej oslovilo, zaznamená toto dílo formou skic a popisků

5. ročník

Žák:

- zpracuje návrh, svou představu zachytí z různých stran
- převede tvar z návrhu do materiálu
- vybere a navrhne varianty zpracování svého záměru
- dodrží technologický postup při „stavbě“ prostorového díla
- při glazování využije náhody k dosažení nového výtvarného efektu (ve smyslu experimentu)
- popíše zvolený technologický postup (svého hotového díla)

6. ročník

Žák:

- prokáže schopnost posoudit způsob realizace prostorového díla a navrhne možnosti řešení
- rozpozná druhy keramické hlíny a zvolí hlínu dle svého záměru (jemnou, točířskou, šamotovou)
- dodrží způsob uchovávání keramické práce do příští hodiny
- objasní svůj záměr (návrh) spolužákům ve skupině

7. ročník

Žák:

- samostatně zpracuje námět
- prokáže schopnost ovládnutí základních technologických postupů prostorové tvorby a zvolí vhodnou techniku
- rozpracované keramické dílo připraví k vhodnému uchování a uchování realizuje (balení, postupné zvlhčování, sušení hlíny)
- ctí pravidla nakládání keramické pece
- prezentuje svůj záměr spolužákům ve skupině, zvolí technologický postup a způsob řešení
- vyhledá náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybere podněty pro svoji tvorbu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost pracovat s novými možnostmi prostorového vyjádření (netradiční, nesourodé materiály)
- navrhne a rozhodne o způsobu řešení technologického problému (např. způsob spojování materiálů)
- navrhne možnosti instalačního řešení
- aktivně se spolupodílí při instalaci své práce a prací spolužáků
- prezentuje svoji práci před skupinou

4. ročník

Žák:

- svobodně použije nabytých zkušeností k tvorbě vlastního prostorového díla
- svůj výtvarný záměr flexibilně koriguje dle potřeby v průběhu práce
- provede analýzu díla jiných tvůrců z hlediska technologického postupu (odhadne posloupnost jednotlivých kroků)
- dokončenou práci nainstaluje, zvolí vhodná instalační řešení vzhledem k situaci (zohlední umístění v prostoru, světelné účinky, technologické možnosti)
- svou práci kriticky zhodnotí
- samostatně vyhledá náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybere podněty pro svoji tvorbu
- prokáže orientaci na poli výtvarného umění, v případě nejasností vyhledá informace v příslušné literatuře nebo na Internetu

5.2.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe výtvarného umění

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je definován dvěma vzdělávacími oblastmi: **Výtvarná tvorba** a **Reflexe a recepce výtvarného umění**. Obě oblasti od sebe neoddělujeme, jsou ve vzájemném propojení a interakci. Celkově jsou pak ve své relaci zastoupeny a vyučovány v jednotlivých předmětech výtvarného oboru.

5.3. TANEČNÍ OBOR

Žáci tanečního oboru postupným poznáváním a osvojením si škály tanečních technik se snaží rozvíjet a zdokonalovat pohybové vyjádření. Zlepšují svůj kultivovaný taneční projev, fyzické dispozice a pocit jistoty.

5.3.1. Vzdělávací oblast Taneční tvorba a interpretace

5.3.1.1. Studijní zaměření TANEČNÍ VÝCHOVA

5.3.1.1.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	2	2

5.3.1.1.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

PŘÍPRAVNÁ TANEČNÍ VÝCHOVA

Charakteristika studia:

Slouží k prověření schopností žáků pro daný studijní obor. Úkolem tohoto předmětu je rozvíjet přirozené schopnosti dětí, odstraňovat špatné pohybové návyky.

Vytváří návyky správného držení těla, zaměřuje se na výchovu obratnosti, učí orientaci v prostoru, rozvíjí rytmické cítění dětí, pomocí jednoduchých her vede žáky k tanci a motivuje je k další práci.

2. ročník

Žák:

- předvede různé taneční polohy (leh, sed, klek, stoj, pohyb z místa, postavení na prostoru)
- předvede pohyb z místa (chůze, běh, poskočný krok)
- rozliší pomalé a rychlé tempo
- předvede základní akrobatické prvky (žabička, kobylka, sudy, kolíbka)
- pozná orientační body v prostoru
- předvede uvolnění a protažení celého těla v lehu na zádech

5.3.1.1.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.3.1.1.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně**TANEČNÍ PRŮPRAVA****ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:****1. ročník**

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části těla (hlava, trup, hrudník, pánev, horní a dolní končetiny)
- předvede cviky v přízemních polohách (lehy, sedy, kleky, protažení trupu, ohnutí a prohnutí páteře)
- prokáže znalost správného držení těla
- předvede řadu, zástup, kruh
- předvede kotoul vpřed, medvídka
- předvede cval vpřed i bočně

2. ročník

Žák:

- prokáže návyky správného držení těla i v pohybu z místa
- Pohybuje se po kruhu, diagonále jednotlivě i v zástupu
- určí základní vztahy (dvojice, trojice, atd.)
- vytleská slabiky slov
- pojmenuje zvládnuté prvky
- předvede poskočný krok, krok – sun – krok

3. ročník

Žák:

- předvede držení těla v základních polohách i pohybu z místa
- vysvětlí principy správného držení těla
- předvede I. paralelní pozici nohou
- předvede fixování dolních končetin
- rozliší různé taneční polohy
- předvede postavení čelem a bokem k tyči

- předvede I. a II. pozici nohou
- předvede plijé čelem i bokem k tyči
- Předvede relevé čelem i bokem k tyči

4. ročník

Žák:

- zopakuje taneční variace v rámci svých pohybových možností
- prokáže schopnost reagovat na změny v hudbě při taneční improvizaci
- předvede orientaci v prostoru
- předvede pohyb po diagonále a kruhu
- předvede švihový i vedený pohyb
- předvede přípravné port de bras
- předvede V. pozici u tyče i na volnosti
- předvede tendu a jeté u tyče
- předvede plijé v I. a II. poloze s použitím paží
- určí správné držení horních končetin 0, 1, 2, 3

5. ročník

Žák:

- udrží skupinovou polyrytmii a zachová vnitřní rytmus
- předvede rolování trupu ve stoje
- využije prostor a pracuje s hudební předlohou
- předvede chůzi a běh v plijé
- uplatní základní postavení zad v moderním tanci s náčiním
- předvede tendu a jeté na volnosti
- předvede battement tendu čelem k tyči s přenášením váhy
- předvede pérování, švihy, kmity
- předvede rozsah dolních končetin
- předvede port de bras na volnosti

6. ročník

Žák:

- předvede otočky z místa
- prokáže schopnost práce s rovnováhou (záklony, závěsy, skluzy)
- předvede kmity v nízkých polohách
- předvede skoky v kombinaci tanečních kroků
- předvede držení zad v delších vazbách
- definuje rozdílné postavení těla v klasickém tanci a současných technikách
- předvede pozice dolních končetin (I., II., III., IV., V.)
- předvede rond de jambe u tyče
- předvede krátkou vazbu u tyče
- použije odborné názvosloví
- určí vlastní pohybové schopnosti a možnosti

7. ročník

Žák:

- předvede sauté, echappé na volnosti
- předvede jeté na volnosti v krátké vazbě
- předvede rond de jambe na volnosti v krátké vazbě
- předvede passé s výdrží
- využije vytažení těla, zpevnění hýžďových svalů, vnitřního prožití pohybu a myšlení
- předvede frappé

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- uplatní současné techniky
- zvládne točky v plijé i na nelevé
- předvede švihy v přízemních polohách
- zareaguje na nehudební podněty (tlesk, dup, křik)
- přizpůsobí svůj výraz v tanci tak, aby co nejlépe charakterizoval námět

2. ročník

Žák:

- zvládne pohyb po spirále
- předvede točky na relevé i v plijé
- předvede flexibilitu dolních končetin
- zareaguje na výraz či gesto v tanci
- použije správnou terminologii

3. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v různých oblastech tanečního umění
- prokáže schopnost vnímání vnitřního a vnějšího prostoru
- zvládne technicky i obsahově složitější taneční úkoly
- použije současnou techniku v tanečních variacích a rozvine ji do dalších variant

4. ročník

Žák:

- využije všech získaných pohybových dovedností a zkušeností
- předvede převaly a kmity v přízemních polohách
- předvede skoky z místa
- využije techniku různých pohybových směrů

TANEČNÍ PRAXE

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zapamatuje si pohybový úkol a předvede jej v rámci svých možností
- vyjádří veselý i smutný obličej
- předvede naučené tance před svými spolužáky
- použije rekvizitu (šátek, kruh, hůlku, třásně) v tanci
- předvede pohyb v prostoru
- předvede jednu taneční hru s náčiním

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost naučit se daný tanec
- prokáže schopnost práce samostatně, ve dvojici i kolektivu
- předvede pohybovou improvizaci na danou hudbu
- pojmenuje naučené taneční prvky
- předvede sauté, echappé na volnosti
- předvede jeté na volnosti v krátké vazbě
- předvede rond de jambe na volnosti v krátké vazbě
- předvede passé s výdrží
- využije vytažení těla, zpevnění hýžďových svalů, vnitřního prožití pohybu a myšlení
- předvede frappé

3. ročník

Žák:

- uplatní získané dovednosti v praxi
- správně použije rekvizity v tanci
- prokáže schopnost kolektivní pohybové a prostorové souhry
- aktivně se zapojují do tvorby krátkých etud

4. ročník

Žák:

- zhodnotí svůj výkon i výkony svých spolužáků
- použije svých znalostí k dosažení lepších výsledků
- předvede hudební citění v etudách
- uplatní rekvizity v krátkých choreografických celcích

5. ročník

Žák:

- propojí pohyb a práci s rekvizitou
- předvede krátkou etudu s rekvizitami (stuha, hůlka, třásně)
- prokáže schopnost spolupráce na tvorbě realizované choreografie

- přizpůsobí svůj výraz v tanci tak, aby co nejlépe charakterizoval daný námět

6. ročník

Žák:

- předvede emocionální a pravdivý projev s využitím svého dostupného potenciálu techniky pohybu
- aplikuje naučenou techniku v praxi
- zhodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- vybere ve spolupráci s učitelem a spolužáky téma choreografie a hudební doprovod
- prezentuje své názory a myšlenky

7. ročník

Žák:

- samostatně vyřeší krátké choreografické etudy
- zhodnotí taneční výkon jiných souborů v rámci produkce, přehlídky, soutěže
- předvede znalost techniky při práci s rekvizitou (stuha, hůlka, třásně)
- použije svou technickou vybavenost v improvizacích

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- charakterizuje obsah choreografického díla
- vybere v choreografii krátký úsek, který zpracuje
- předvede práci s rekvizitou v choreografii
- vyřeší ve spolupráci s pedagogem postavení v taneční kompozici
- použije správnou terminologii z oblasti tance

2. ročník

Žák:

- použije prvky záměrně, drží se výrazové linie, jeho výraz je pravdivý
- zhodnotí navštívené taneční představení nebo projekci
- určí různé taneční styly
- použije taneční techniku tak, aby byl schopný analýzy a syntézy pohybu

3. ročník

Žák:

- vytvoří vlastní etudu
- předvede taneční choreografii
- podílí se na řešení problematiky osvětlení, kostýmů, účesů
- srovná klady a zápory i jiné elementy mezi choreografiemi

4. ročník

Žák:

- vloží do tance výraz a emoce
- vypracuje návrh kostýmů, účesů i osvětlení jeviště

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- uplatní současné techniky
- zvládne točky v plijé i na relevé
- předvede švihy v přízemních polohách
- zareaguje na nehudební podněty (tlesk, dup, křik)
- přizpůsobí svůj výraz v tanci tak, aby co nejlépe charakterizoval námět
- charakterizuje obsah choreografického díla
- vybere v choreografii krátký úsek, který zpracuje
- předvede práci s rekvizitou v choreografii

2. ročník

Žák:

- zvládne pohyb po spirále
- předvede točky na relevé i v plijé
- předvede flexibilitu dolních končetin
- zareaguje na výraz či gesto v tanci
- použije správnou terminologii

3. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v různých oblastech tanečního umění
- prokáže schopnost vnímání vnitřního a vnějšího prostoru
- zvládne technicky i obsahově složitější taneční úkoly
- použije současnou techniku v tanečních variacích a rozvine ji do dalších variant

4. ročník

Žák:

- využije všech získaných pohybových dovedností a zkušeností
- předvede převaly a kmity v přízemních polohách
- předvede skoky z místa
- využije techniku různých pohybových směrů

5.3.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe tanečního umění

Vzdělávací obsah tanečního oboru je definován dvěma vzdělávacími oblastmi: **Interpretace a tvorba a Recepce a reflexe tanečního umění**. Obě oblasti od sebe neoddelujeme, jsou ve vzájemném propojení a interakci. Celkově jsou pak ve své relaci zastoupeny a vyučovány v jednotlivých předmětech tanečního oboru.

5.4. LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

Literárně dramatický obor si klade za cíl harmonicky rozvíjet osobnost člověka, jeho tvořivý a odpovědný přístup k životu a rozvíjení schopností osobitého a kultivovaného projevu.

Základem a prostředkem je tvořivá dramatická hra, jejímž důležitým principem je výuka prostřednictvím hry a zážitku, a tvořivá dramatická činnost. Těmito složkami je rozvíjena jednak dramatická múzičnost (schopnost vnímat a tvořivě zobrazit v čase lidské chování a jednání), jednak také sociabilní složky (mj. schopnost kolektivně cítit, řešit obtížné sociální situace) a také rozvíjí umělecké vlohky k divadelní a slovesné činnosti. K takto stanoveným cílům slouží techniky mluvního, hudebně-rytmického, pohybového a výtvarného projevu.

5.4.1. Vzdělávací oblast Interpretace a tvorba

5.4.1.1. Studijní zaměření DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika studia:

Dramatická výchova se zaměřuje na komplexní dramatickou průpravu, probouzení vlastní aktivity a prohlubování zájmu dětí, vychovává jejich schopnost spolupracovat ve skupině. Hlavním obsahem studia je dramatická hra, hra s loutkou. Jejím prostřednictvím si žáci osvojují základní metody práce na divadelní hře, na roli, na textu pro přednes, pro hru s loutkou. Dramatická hra prohlubuje citovou výchovu žáků, kultivuje osobní projev a vztahy ve skupině.

5.4.1.1.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická výchova	1	1

5.4.1.1.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika studia:

Přípravná dramatická výchova prostřednictvím rytmických, pohybových, mluvních cvičení učí děti vzájemně si naslouchat, respektovat se a aktivně se účastnit společné dramatické hry.

1. ročník

Žák:

- dodrží základní pravidla dramatické hry
- použije ve cvičeních a hrách základy prostorového cítění
- provede jednoduché rytmicko-pohybové cvičení

2. ročník

Žák:

- dodrží základní pravidla dramatické hry, je aktivní a soustředěně se účastní společné hry
- ve cvičeních a hrách prokáže schopnost respektovat ostatní členy kolektivu ve volném prostoru a v pohybu
- využije jednoduchých rytmických, pohybových a mluvních cvičení k rozvoji svých vyjadřovacích schopností

5.4.1.1.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

LDO

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická výchova	2	2	2	1	1	1	1				
Základy dramatické tvorby								1			
Sólový projev				0	0	4	0	0,5	0,5		
Divadelní praxe				1	1	1	2	3	2	3	2

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.4.1.1.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika:

Dramatická výchova je komplexní tvořivá dramatická činnost, vycházející z dětské dramatické hry, založené především na tvořivé improvizaci. Zahrnuje všechny složky dramatického a slovesného projevu včetně práce s improvizovanou loutkou a integruje základní prvky průpravných činností pohybových, mluvních, hudebně rytmických i specifických činností výtvarných.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- prokáže schopnost přijetí hry a respektování jejích pravidel a hranic
- prokáže spolupráci s učitelem a svými spolužáky, nejen ve hře je respektuje
- naváže při hře kontakt s druhými a zapojí se do ní
- vysloví všechny hlásky v jednoduchém artikulačním cvičení
- připraví na zadané téma jednoduché slovní vyjádření

- užije reálnou zástupnou rekvizitu v jednoduché dramatické akci

2. ročník

Žák:

- rozliší reálnou a herní situaci
- aktivně se zapojí do skupinové improvizace a reaguje na dané okolnosti
- předvede jednoduché rytmické a pohybové cvičení
- předvede využití předmětů („oživí je“) v krátké akci

3. ročník

Žák:

- dodrží pravidla hry, jejich variace a změny
- přirozeně vstoupí do role, vytvoří postavu ve fiktivní situaci a jedná v ní
- uplatní ve hře své nápady a respektuje podněty druhých
- na elementární úrovni zaktivizuje těžiště a správně dýchá
- předvede práci s jednoduchou loutkou („oživí ji“) v jednoduché dramatické akci

4. ročník

Žák:

- užije v etudě reálnou, zástupnou a imaginární rekvizitu
- uplatní s jistotou a přirozeností správné držení těla a aktivizaci těžiště
- užije v zadané etudě rytmické cítění pohybu i při mluvním projevu
- prokáže svou bezpečnou orientaci v prostoru (i se zavřenýma očima)

5. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchou etudu s jasným začátkem, vývojem a zřetelným zakončením
- užije v zadané etudě gradaci a kontrast
- vědomě vyjádří hlasem a pohybem základní emoce a rozpozná je v chování druhých
- předvede v zadané etudě různé výrazové možnosti pohybu
- jedná v herní situaci s předmětem a loutkou jako s postavou

6. ročník

Žák:

- zahraje v herní situaci různé role, přirozeně v nich jedná, dle svých pocitů vyjádří vnitřní charakteristiku jednotlivých rolí
- svobodně nalezne vlastní námět či téma k práci a zdůvodní svou volbu
- vyhledá a pojmenuje hlavní a vedlejší téma dané předlohy
- v etudě propojí správné somatické dovednosti – dech, hlas, pohyb – při slovním i mimoslovním vyjadřování

7. ročník

Žák:

- využije vhodné pohybové, hudební a taneční prvky, pracuje s rekvizitou či loutkou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci
- vystaví a zrealizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, loutka aj.)
- zpracuje písemně drobný jevištní tvar (etuda, improvizace) a s využitím dramatických či loutkářských prostředků jej zrealizuje individuálně nebo ve skupině
- prokáže schopnost komunikovat prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i nonverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

Charakteristika:

Hlavní náplní předmětu Základy dramatické tvorby je uvádět žáky do modelových situací, v nichž musí zaujmout osobní stanovisko a podílet se na jejich řešení. Žáci jsou vedeni k aktivnímu jednání, snaze projevit svůj názor, uvědomování si psychofyzických vlastností, svých kladů i záporů tak, aby došlo jak k vnitřnímu, tak i fyzickému sebepoznání.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zachytí jednáním v roli vnitřní stavy a emoce za sebe i postavu
- prokáže schopnost jednat v improvizacích a etudách s vědomím celkového tvaru a jeho proporcí
- ztvární prostřednictvím samostatně volených postupů a prostředků situaci či její výsek tak, aby se v ní zkoumané téma zřetelně projevilo
- prokáže schopnost převzít při práci ve skupině vedoucí roli a odpovědnost za společnou práci
- prezentuje svůj názor a také jej umí podpořit věcnými argumenty

SÓLOVÝ PROJEV

Charakteristika:

Výuka předmětu Sólóvý projev vyžaduje individuální práci s žáky. Hlavním obsahem je práce na textu prózy a poezie, kdy jsou žáci připravováni na interpretaci slovesného díla. Dramatická hra jim pomáhá navodit konkrétní zážitek i osobní vztah k textu, ozřejmit téma, obsah i stavbu předlohy, čelit mechanickému odříkávání. Předpokladem práce je volba přiměřeného textu z hlediska myšlenkových i uměleckých kvalit. Při výuce je dbáno na kulturu mluvního projevu, na využití technických dovedností. Uplatňování základních výrazových prvků přednesu, které si žáci postupně osvojují, vedou k přirozenému a kultivovanému sdělení myšlenky zvoleného textu.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

4. ročník

Žák:

- zarecituje báseň nebo prózu předloženou učitelem
- předvede ve cvičení své vyjádření jednoduchého podtextu
- prokáže schopnost orientace v základních výrazových prostředcích – významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus a dynamika - a umí s nimi pracovat
- vyjmenuje a v recitaci užije správné technické návyky v mluvním projevu – dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci podbřišku, neustálou aktivizaci mluvidel

5. ročník

Žák:

- vybere s pomocí učitele vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (poezie, próza) a text interpretuje
- předvede v řečových cvičeních různé výrazové varianty
- užije při recitaci základní výrazové prvky přednesu – významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus a dynamika - a prokáže schopnost s nimi pracovat
- užije při recitaci uvědoměle základní technické návyky v mluvním projevu – dechová opora, rezonance v masce, aktivizace podbřišku, neustálá aktivizace mluvidel

6. ročník

Žák:

- vybere samostatně vhodný text k recitaci (poezie, próza, dramatický text)
- předvede osobně zaujatou tvořivou interpretaci textu
- vede jednoduchou mluvní rozcvičku

7. ročník

Žák:

- vybere samostatně vhodný text k recitaci a zdůvodní svou volbu
- uplatní při recitaci plně základní výrazové prvky přednesu jako prostředku pro sdělování
- charakterizuje vybraná umělecká díla a uvede je do souvislostí

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- interpretuje autorský text jako svou výpověď (báseň, próza)
- vědomě užije mimoslovní prostředky přednesu
- zdokonalí práci s pauzou
- prokáže orientaci v teoretických i praktických zásadách výslovnosti

2. ročník

Žák:

- interpretuje autorský text jako svou výpověď (monolog, dialog)
- určí výstavbové postupy přednesu a dle svých možností provede samostatnou výstavbu přednesu
- udrží a zdokonalí technickou úroveň své výslovnosti

- pronese bez přípravy krátké sdělení, vede dialog na dané téma

DRAMATICKÁ PRAXE

Charakteristika:

Divadelní práce je předmět ročníkový (v případě vytváření souboru z celého ročníku) i meziročníkový, kterého se účastní vybraní žáci 4. - 7. ročníku I. stupně, nebo 1. - 4. ročníku II. stupně. Hlavním obsahem Divadelní praxe je vytváření inscenace vhodně volené předlohy z oblasti poezie, prózy nebo dramatických žánrů. Divadelní praxe umožňuje žákům v uceleném tvaru prakticky uplatnit a ověřit si schopnosti a ve vyučovacím procesu získané dovednosti a výsledek zveřejnit.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

4. ročník

Žák:

- spolupracuje na zadaných úkolech v souborové práci a uplatní v nich své schopnosti a dovednosti
- prezentuje na veřejnosti výsledky kolektivní nebo sólové práce

5. ročník

Žák:

- uplatní a rozvíjí v plné míře v zadaných úkolech v souborové práci své schopnosti a dovednosti
- reaguje na hodnocení své práce a vyvodí důsledky pro další pokračování
- prokáže aktivní spolupráci na přípravě anebo realizaci veřejné prezentace výsledků kolektivní nebo sólové práce

6. ročník

Žák:

- prokáže své schopnosti, znalosti, dovednosti a vlastní podněty při vytváření souborového programu
- vystoupí v divadelním představení pro širší veřejnost (včetně možné účasti na přehlídkách a tvůrčích dílnách)
- spoluvytvoří provozní i technickou stránku připravovaného představení

7. ročník

Žák:

- reflektuje práci druhých a zhodnotí ji: přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je
- zhodnotí na základně získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo
- zapojí se aktivně a všestranně do přípravy, tvorby a prezentace absolventského představení

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- aktivně zpracuje úkoly při přípravě, tvorbě a prezentaci představení, uplatní své tvůrčí schopnosti a dovednosti
- prokáže schopnost komunikace na jevišti s divákem a hledá její různé možnosti a podoby

2. ročník

Žák:

- aktivně připraví, na podkladě vyhraňujících se zájmů, schopností, znalostí a dovedností, individuálně nebo v tvůrčích skupinách inscenaci
- ztvární pravdivě jednání a vývoj dramatické postavy, která je svým charakterem přiměřená hráči
- reflektuje v diskuzi s učitelem a ostatními členy souboru po představení sebe sama i ostatní, představení hodnotí z hlediska fungování celku i jednotlivých složek

3. ročník

Žák:

- vytvoří v tvůrčích skupinách nebo samostatně drobnou inscenaci pro mladší žáky, mateřské školy apod.
- uplatní v souborové inscenaci principy stylizace
- prokáže schopnost reagovat na jiné pedagogicko-režijní přístupy a požadavky
- vyvodí důsledky ze sebereflexe a hodnocení pro nutnost provedení případných změn v inscenaci

4. ročník

Žák:

- připraví, vytvoří, podílí se aktivně a všestranně – spolu s ostatními členy souboru – na všech složkách absolventského představení
- kriticky zhodnotí a reflektuje práci svou i druhých, prokáže schopnost hluboké sebereflexe
- zhodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- uchopí téma a použité prostředky
- uvede vybrané dílo do sociokulturních souvislostí

5.4.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe dramatického umění

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je definován dvěma vzdělávacími oblastmi: **Interpretace a tvorba a Recepce a reflexe dramatického umění**. Obě oblasti od sebe neoddělujeme, jsou ve vzájemném propojení a interakci. Celkově jsou pak ve své relaci zastoupeny a vyučovány v jednotlivých předmětech literárně-dramatického oboru.

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

ZUŠ Mohelnice může poskytnout základní umělecké vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a to na základě vykonání talentové zkoušky, posudku z pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo ze speciálně pedagogického centra (SPC) a žádosti zákonných zástupců žáka. Po posouzení vztahu mezi rozsahem postižení nebo znevýhodnění a požadavky vyplývajícími ze školního vzdělávacího programu bude vytvořen roční individuální vzdělávací plán, který schvaluje ředitel ZUŠ, a který bude přizpůsoben konkrétní situaci.

Vzhledem k faktu, že v současné době nedisponují naše pracoviště bezbariérovým přístupem, nemůžeme do doby změny poskytnout vzdělávání imobilním žákům.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných se řídí §17 zákona č. 561/2004 Sb. a dále vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění. Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy vypracovat individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

U žáků, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání, kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních, účast na soutěžích apod.).

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení je prováděno komplexně a všestranně (hodnotíme různé stránky výkonu žáka).

Přehled situací, ve kterých dochází k hodnocení žáka:

- Ve výuce – vyučovací hodiny, individuální a skupinová výuka
- Prezentace ZUŠ – koncerty, výstavy, představení, vystoupení
- Reprezentace ZUŠ – soutěže, přehlídky, festivaly
- Provádění uměleckého výkonu a prezentování své tvorby i mimo akce ZUŠ
- v hudebním oboru na závěr školního roku při postupové/závěrečné zkoušce (závěrečnou zkoušku je možné vykonat formou vystoupení na absolventském koncertu)

Soupis metod (způsobů), kterými jsou žáci hodnoceni:

- **KVANTITATIVNÍ HODNOCENÍ** – klasifikace (klasickým známkováním) průběžným způsobem v jednotlivých hodinách či tzv. výročně (vysvědčení), v teoretických předmětech dále formou výčtu správných a nesprávných odpovědí, bodové hodnocení, apod.
- **SLOVNÍ HODNOCENÍ** – podrobnější hodnocení a analýza výkonu, předvedených vědomostí; je založena na kvalitě komunikace mezi pedagogem a žákem; přispívá k objasnění hodnocení (proč pedagog hodnotí právě takto); má motivační aspekty se zpětnou vazbou: lze pouze nevytýkat chyby, ale také motivovat vyzdvižením a kladným oceněním pozitiv
- **OCEŇOVÁNÍ VÝKONŮ** – pochvala žákovi, vlastní koncert, vystoupení, výstava, prezentace dosažených výsledků v médiích, navrzení a nominace na ocenění jinými subjekty (projekty Výrazný talent, apod.)

Definování zásad pro hodnocení žáků – (co je určující):

- Hodnocení vychází z individuality každého jedince a respektuje jej
- Učitel žákovi sděluje své hodnocení výkonu a podává návod, jak by měl žák postupovat, aby odstranil případné dovednostní a vědomostní nedostatky
- Interpretační dovednosti
- Celkový estetický projev
- Technická vyspělost
- Psychomotorické aspekty
- Zájem žáka všeobecně
- Celková příprava a samostatnost učení se
- Invenční a kreativní schopnosti a dovednosti
- Přiměřeně kladená náročnost
- V teoretických předmětech:
 - znalost faktů a pojmů
 - znalost konceptů – vztahů a spojitostí mezi fakty, pojmy a procesy
 - procedurální znalost: žák si osvojí činnosti, které jsou pro danou oblast vzdělávání typické a s jejichž pomocí lze získat další znalosti

Souhrnem všech hodnocení žáka se stává vysvědčení s číselným vyjádřením odpovídajícím klasifikačním stupňům prospěchu dle Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání.

8.2. Oblasti vlastního hodnocení školy

Smyslem vlastního hodnocení školy je získání pravdivého obrazu o aktuálním stavu školy. Cílem je se získanými informacemi pracovat efektivním způsobem vedoucím k dosažení zlepšení stavu ve všech rovinách působení školy. Dále pak uvědomění si možných rizik, negativ, pozitiv a krátkodobých i dlouhodobých plánů a vizí.

Vlastní hodnocení školy vnímáme jako průběžnou činnost, na které se podílejí mimo jiné i všichni členové pedagogického sboru, nepedagogičtí pracovníci, vedení školy. Zároveň objektivně vnímáme veškeré impulsy ze strany žáků, rodičů a široké veřejnosti.

Oblasti vlastního hodnocení školy

- podmínky ke vzdělávání (materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání)
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům, ŠVP jako klíčový dokument pro základní umělecké vzdělávání

Nástroje hodnocení

- rozbor pedagogické dokumentace
- komunikace s učiteli, rodiči, žáky, veřejností
- výsledky soutěží a přehlídek, prezentace školy
- hospitace

Kapitoly dokumentu zpracovali:

Identifikační údaje – Jana Filipková

Charakteristika školy - Jana Filipková

Zaměření školy a její vize – pedagogové ZUŠ Mohelnice

Výchovné a vzdělávací strategie – pedagogové ZUŠ Mohelnice

HUDEBNÍ OBOR:

Studijní zaměření:

Hra na klavír – Mgr. Filip Hajdu

Hra na elektronické klávesové nástroje – PaedDr. Miroslav Vosáhlo, Mgr. Pavel Glogar

Hra na housle – Světlana Trundová

Hra na zobcovou flétnu – Boris Hanák

Hra na příčnou flétnu – Boris Hanák

Hra na klarinet – Boris Hanák

Hra na saxofon – Boris Hanák

Hra na lesní roh – Miroslav Demel

Hra na kytaru – Miroslav Vitula

Hra na baskytaru – Miroslav Demel

Hra na bicí nástroje - Miroslav Demel

Sólový zpěv – Bc. Nela Krömerová, Eva Hejnarová

Sborový zpěv – Mgr. Zdeňka Jásenská

Nauka o hudbě – Mgr. Pavel Glogar

VÝTVARNÝ OBOR – Mgr. Vendula Johnová

TANEČNÍ OBOR – Mgr. Hana Peškarová

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR – Martina Kolářová

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – Jana Filipková

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných - Jana Filipková

Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy – pedagogové ZUŠ Mohelnice, Jana Filipková

Koordinátor ŠVP – Mgr. Pavel Glogar